PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 70 lir

Leto XXV. Št. 285 (7479)

TRST, četrtek, 11. decembra 1969

PO NAČELNEM SPORAZUMU GLEDE KOVINARJEV DRŽAVNIH PODJETIJ

Sindikati kovinarjev so zaostrili stavke delavcev zasebnih podjetij

V senatu so pričeli obravnavati popravke k zakonu o statutu delavcev

RIM, 10. — Vsedržavne sindikalne organizacije kovinarjev so sklenile, da se nadaljujejo delne stavke kovinarjev zasebnih podjetij zato, da bi bilo mogoče doseči novo delovno pogodbo. Ta sklep so sporočili danes zjutraj, čim so bili uradno obveščeni o zaključku delovne pogodbe za kovinarje državnih podjetij. Očitno gre za zaostritev delovnih pogojev v zasebnih podjetjih zato, da se tudi v teh podjetjih sindikalni spor čimprej zaključi.

Na ministrstvu za delo se nadaljujejo razgovori med predstavniki Confindustrie in predstavniki sindikalnih organizacij FIOM-CGIL, FIM-CISL in UILM-UIL ob prisotnosti ministra za delo Donat Cattina. Takoj uvodoma so predstavniki treh sindikalnih organizacij sporočili, da so že proglasili nadaljnjih 28 ur dejanskih stavk, ki naj se izvedejo med 15. in 31. decembrom v vseh manjših zasebnih podjetjih, kot tudi prepoved nadurnega dela.

Sindikalne organizacije so poleg tega sklenile, da bodo osredotočile svoj boj v razdobju pred božičem in da bodo zaradi tega na predvečer božiča, 25. decembra priredili leteča zborovanja, da bodo razdeljevali letake in da bodo proglasili božič kot dan, ki naj se ga proslavlja na trgih. Vse to z namenom, da se doseže stvarno povezavo med kovinarji, ki se bore in med prebivalstvom.

Zvečer so tajništva treh sindikalnih organizacij kovinarjev podčrtala, da gre pri pogajanjih za delovno pogodbo tudi za politično vprašanje in da stališče delodajalcev predstavlja čisti izziv celotne kategorije ter vseh italijanskih delavcev. Zaradi tega so tudi obravnavali nove oblike sindikalnih borb.

Med današnjimi razgovori med predstavniki sindikalnih organizacij in Confindustrie so obravnavali zvišanje plač, znižanje delovnega urnika ter izenačenje delovnih pogojev za delavce in uradnike. Po tem sestanku se je minister obvezal, da bo zvečer poročal sindikalnim organizacijam in da se bodo razgovori jutri nadaljevali. Predstavniki sindikalnih organizacij pa so potrdili, da se bodo nadaljevale stavke tudi v podjetjih z državno udeležbo, dokler ne bo prišlo do ratifikacije delovne pogodbe, glede katere je bil včeraj sprejet načelni sporazum.

Danes so v Rimu na izredno svečan način počastili tragično smrt kmetijskih delavcev, katere so policisti pred enim letom ubili v Avoli. Na žalni manifestaciji so bili prisotni generalni tajnik CISL Bruno Storti, generalni tajnik CGIL Scheda in tajnik UIL Rossi. V dvorani je bil velik napis: «Z borbo si bomo zagotovili večje plače in več sindikalnih pravic za najrevnejše. Združeni bomo zmagali».

V številnih zasebnih podjetjih v Milanu in pokrajini je že danes prišlo do ločenih stavk kovinarjev zasebnih podjetij. V podjetjih z državno udeležbo, pa so bile skupščine, na katerih so obravnavali predloge za novo delovno pogodbo.

V senatu so danes začeli obravnavati popravke zakona o statutu delavcev. Gre za okrog 100 popravkov, glede katerih je prišlo do divahnih razgovorov med predstavniki vladnih strank in ministrom za delo Donat Cattinom. Vse kaže, da se bo razprava odvijala dalj časa, saj je bila potrebna diskusija, ki je trajala preko ene ure, da so odobrili samo prvi člen, ki je načelnega značaja

V poslanski zbornici se je zaključila razprava o javnem redu, ki se je pričela včeraj in glede katere je običajna večina odobrila resolucijo, ki odobrava izjave notranjega ministra.

Interpelacija komunističnih poslancev o gradnji protosinhrotrona v Doberdobu

(Od našega dopisnika)

RIM, 10. — Komunistični poslanci Škrk, Licero, Scaini, Barca in D'Alessio so vložili na predsednika ministrskega sveta in ministra za zunanje zadeve vprašanje glede stališča italijanske delegacije, ki ga bo zavzela na generalnem svetu CERN, ki bo v Ženevi od 18. do 19. decembra. Poslanci ugotavljajo, da je Francija sprejela obvezo, da bo sodelovala pri mednarodnem naporu za izgradnjo protosinhrotrona v Evropi, s čimer je odstranila predhodne zapreke. Poslance zanima, če so s tem ustvarjene nove težave za italijanski predlog, da se v Doberdobu zgradi jedrski pospeševalnik. Pri tem ugotavljajo pomembne prednosti ekonomskega, tehnološkega in kulturnega značaja, ki naj bi bile v korist dežele Furlanije-Julijske krajine in hočejo vedeti za točne odgovornosti italijanske vlade na prihodnjem zasedanju v Ženevi. V tej zvezi tudi govore o zaprekah vojaškega značaja. Poleg tega pa podčrtujejo, da gre pri izbiri Doberdoba za odločitev kraja, ki je na tromeji, tako da bi lahko velika znanstvena naprava postala ključna vez evropskega sodelovanja.

M. D.

* * *

To nam je sporočil naš rimski dopisnik, saj gre za izredno zanimivo vest, ko je govor o gradnji protosinhrotrona v Doberdobu. V tej zvezi, zlasti pa še v zvezi z interpelacijo komunističnih poslancev, ugotavljamo, da gre po eni plati za izgradnjo ogromnega znanstvenega objekta, ki bo nedvomno prispeval k splošnemu pomirjenju na našem področju, po drugi plati pa gre za objekt, pri čemer je treba upoštevati nekatere osnovne zahteve narodnostne slovenske skupnosti v Italiji. Te zahteve so splošno znane in gre predvsem za ohranitev narodnostnega značaja dveh goriških občin in za konkretne možnosti vključitve Slovencev v splošni razvoj, do katerega naj bi prišli z verjetno izgradnjo protosinhrotrona.

PRED ZASEDANJEM EVROPSKEGA SVETA V PARIZU

Skandinavske države zahtevajo izključitev Grčije iz ES

Bivši grški parlamentarci in Papandreu trdijo, da se polkovniški režim drži na oblasti s podporo ZDA

PARIZ, 10. — V prihodnjih dneh se bo sestal Evropski svet, ki bo razpravljal o predlogu skandinavskih držav o izključitvi Grčije iz te organizacije. Skandinavske države obrazložujejo svojo zahtevo z utemeljitvijo, da atenski režim nima potrebnih demokratičnih pogojev, da bi bil lahko še nadalje član Evropskega sveta.

Grška polkovniška vlada je že pred dnevi poslala v Pariz svojega zunanjega ministra Pipinelisa z nalogo, da prepreči izglasovanje predloga skandinavskih držav. O izključitvi Grčije iz Evropskega sveta bo odločal v petek in soboto ministrski odbor. Grški veleposlanik v Bonnu je danes posredoval pri zunanjem ministru Zahodne Nemčije Scheelu v zvezi s tem vprašanjem.

Iz Aten poročajo, da je 31 bivših članov grškega parlamenta danes izjavilo, «da se sedanji grški vojaški režim drži na oblasti s podporo severnoameriške vlade». V pismu, ki so ga poslali odboru za zunanje zadeve senata ZDA je med drugim rečeno: «Grški narod, od kralja Constantina, ki je sedaj v begunstvu, do zadnjega grškega državljana, je proti režimu. Iz tega vzroka lahko nadaljevanje diktature povzroči ohladitev filozahodnih občutkov prebivalstva.»

En izvod pisma s spremnim pismom zadnjega predsednika parlamenta Dimitrosa Paraspyruja je bil poslan tujim tiskovnim agencijam. V pismu je nadalje rečeno, da je grški narod prepričan, «da se sedanji režim, ki ne uživa podpore ljudstva, drži na oblasti že 30 mesecev zahvaljujoč se popuščanju ali celo podpori vlade ZDA». Bivši parlamentarci poudarjajo, da so bile grškemu narodu v zadnjih 30 mesecih odvzete osnovne svoboščine. «Grški narod, pravi pismo, pričakuje, da bodo zavezniška vlada ZDA in članice Evropskega sveta dokazale, da njihove izjave o svobodi niso prazne besede.»

Papandreu, voditelj grške zveze centra, je imel danes v Rimu tiskovno konferenco, na kateri je izjavil, da se ne bo strategija svobodnih Grkov, ki se upirajo polkovniškemu režimu, gotovo spremenila, če Grčija ne bo izključena iz Evropskega sveta. Papandreu je poudaril, da so svobodni Grki prepričani, da vodijo bitko ne samo za Grčijo, marveč tudi za svobodo Evrope. Glede pisanja nekaterih britanskih listov o morebitnem «državnem udaru», ki naj bi ga grški polkovniki nameravali podpreti v Italiji, je Papandreu dejal, «da ga te vesti niso presenetile», saj je «grški tisk že svoj čas priporočal za Italijo podobno rešitev kot v Grčiji».

Papandreu je obtožil ZDA, da izvajajo pritisk nad vladami zahodne Evrope, naj glasujejo proti izključitvi Grčije iz Evropskega sveta. Poudaril je, da še posebno pritiskajo na Brandta. Papandreu je zlasti obsodil politiko NATO, ki se noče odreči Grčije in ki hoče žrtvovati demokracijo, ko gre za koristi atlantske zveze. Po njegovem mnenju grški polkovniki niso dovolj močni, da bi lahko «izvažali drugam svojo oblast», ter da bi se sami «obdržali na oblasti». Zato imajo potrebo, da se naslanjajo na države, ki imajo podoben režim kot v Grčiji. Do sedaj, je poudaril Papandreu, so se ohranili na oblasti s pomočjo ZDA.

Ko so ga časnikarji vprašali, kaj meni o odnosih med grškim režimom in Sovjetsko zvezo, zlasti pa še o razgovorih Pipinelisa s sovjetskimi predstavniki, je Papandreu odgovoril, «da karkoli je Pipinelis napravil, je napravil z odobritvijo ZDA». Dejal je, da sta ZDA in Sovjetska zveza že zdavno določili, do kje segajo njuni vplivi.

Jutri bo odpotoval v Pariz na sejo Evropske zveze ministrski podtajnik za zunanje zadeve Coppo. V razgovoru, ki ga je imel danes s senatorjem Parrijem glede vprašanja izključitve Grčije iz Evropske zveze, je Coppo zagotovil, da sedanja vlada nadaljuje s politiko prejšnje vlade, kot je to že poudaril v parlamentu zunanji minister Moro. Minister Moro je v poslanski zbornici med drugim izjavil, da vlada mora upoštevati statut Evropskega sveta in vrsto dejstev, ki so v nasprotju s statutom. Na osnovi te ugotovitve, je rečeno v poročilu, bo italijanska vlada zavzela svoje stališče. Italija, nadaljuje sporočilo, se zavzema za vzpostavitev osnovnih človečanskih pravic v korist grškega naroda.

Konferenca v Innsbrucku o južnotirolskem vprašanju

DUNAJ, 10. — V hotelu «Evropa» v Innsbrucku je bila danes konferenca o Južni Tirolski, katere so se udeležili avstrijski zunanji minister Waldheim, predstavniki tirolske deželne vlade in predsednik «Südtiroler Volkspartei» dr. Magnago, skupno s številnimi političnimi predstavniki Avstrije in Južne Tirolske.

Konferenca je bila posvečena izmenjavi informacij o zadnjih dogodkih v zvezi z reševanjem problema nemške manjšine v Italiji. Zunanji minister Walheim je poročal o svojem srečanju z italijanskim kolegom Morom v Kopenhagnu, dr. Magnago pa je obrazložil stališče svoje stranke o položaju ter poročal o razpravi, ki je bila pretekli teden v italijanskem parlamentu o «paketu». Predstavniki opozicije v SVP pa so obrazložili, zakaj nasprotujejo «paketu» in «operativnemu koledarju».

Državni udar v Dahomeju

COTONOV, 10. — Načelnik štaba dahomejske vojsek je danes napravil državni udar. Po vesteh nekaterih očividcev, so vojaške edinice vrdle v predsedniško palačo, ustrelile predsednika Zinsouja in prevzele oblast. Kot poročajo, je vojaška vlada v Dahomeju postavila Zinsonuja za predsednika leta 1968, mesec pozneje pa je predsednik sestavil prvo civilno vlado po dveh letih in pol vojaške vlade. Dahomej je bila do leta 1960 francoska kolonija, in se nahaja med Nigerijo in Togom. Položaj v Dahomeju je še vedno nejasen, ker so prekinjene vse telefonske zveze s tujino. Po nekaterih vesteh predsednik baje ni bil ubit, marveč samo ranjen in je sedaj v rokah uporniške vojske.

Neredi v New Yorku ob demonstraciji proti Nixonu

NEW YORK, 10. — V Newyorškem središču blizu hotela Waldorf Astoria je prišlo včeraj zvečer do silovitih spopadov med policijo in mladimi pacifisti, ki so se tam zbrali, da bi demonstrirali proti Nixonovi politiki v Vietnamu. Medtem ko so Nixonu v notranjosti hotela izročali zlato medaljo organizacije ameriškega nogometa, so demonstranti pred poslopjem vzklikali pacifistična gesla ter zahtevali umik ameriških čet iz Vietnama. Nekaj mladincev je obesilo na drog bližnjega poslopja rdečo zastavo pacifistov, takrat pa so policijski agenti nepričakovano in neupravičeno navalili na demonstrante. Po prvih spopadih so se pacifisti razšli in se nato zbrali v bližini, kjer so začeli metati kamenje na agente. Policijska reakcija je bila tokrat še hujša, agenti na konjih so začeli tekati za pacifisti po prometnih ulicah newyorškega središča, kjer je množica meščanov po trgovinah nakupovala božična darila.

Obračun incidentov je težak: dvajset ranjenih, več kot petdeset demonstrantov aretiranih, nekaj izlozb razbitih.

«Junak» iz Son Myja (L'Express)

50-LETNICA SLOVENSKE UNIVERZE V LJUBLJANI

V častnem odboru so vidni predstavniki Slovencev iz zamejstva: odvetnik Tončič, zdravnica Mašera in inženir Renko

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 10. — Danes je bila v Ljubljani osrednja prireditev v vrsti proslav za počastitev 50-letnice slovenske univerze. Ob 10. dopoldne so se zbrali v slavnostno okrašeni dvorani Slovenske filharmonije vsi vidni predstavniki slovenskega znanstvenega, družbeno političnega in kulturnega življenja ter številni tuji gostje.

Proslave se je udeležil tudi član sveta federacije Edvard Kardelj, ki je predsednik častnega odbora za proslavo 50-letnice univerze. Na odru so se ob zvokih fanfar zbrali predstavniki univerze in vsi povabljeni gostje iz drugih jugoslovanskih in tujih univerz. Vse zbrane je pozdravil predsednik univerzitetnega sveta prof. dr. inž. Milan Osredkar, nakar je imel slavnostni govor rektor univerze prof. dr. Roman Modic. V prvem delu je orisal zgodovinsko pot visokega šolstva na slovenskih tleh in prikazal pogoje, ki so omogočili ustanovitev samostojne slovenske univerze. Jedro govora je usmeril k sodobnim nalogam in razmeram, v katerih deluje ta najvišja znanstvena ustanova slovenskega naroda. Pri tem je opisal tudi vse težave, ki se kažejo pri naporih, da bi univerza dobila ustrezno vlogo v slovenskem družbenem življenju. Prof. Roman Modic je obširno prikazal številne notranje probleme univerze, njen odnos do družbe in zlasti poudaril velik pomen reforme, ki naj univerzo usposobi, da bo njena vloga v slovenskem življenju čimbolj popolna in bogata.

V imenu slovenske skupščine je profesorjem in študentom čestital k jubileju predsednik skupščine Sergej Kraigher. Dejal je, da pomeni proslava 50-letnice univerze zaradi njene vloge, ki jo je imela v preteklosti in ki jo ima tudi danes, praznik vsega slovenskega ljudstva. Zveze, ki jih je doslej razvila univerza s podobnimi ustanovami na tujem so dokaz, kako je slovenska univerza uspešno dajala svoj prispevek k razvoju znanstvene misli na svetu. Nastanek slovenske univerze je izraz globoke narodne zavesti. Univerzo samo pa je označil, kot enega najbolj žlahtnih sadov vsega revolucionarnega boja in naprednega gibanja, ki je imelo za cilj uveljavitev slovenskega naroda.

Na kraju je predsednik skupščine omenil tudi dolžnost, ki jo ima slovenska družba do nadaljnjega razvoja univerze. Predsednik skupščine Sergej Kraigher je nato izročil rektorju univerze dr. Modicu visoko odlikovanje «Red zasluge za narod z zlatim vencem», s katerim je predsednik Tito odlikoval univerzo ob njeni 50-letnici. Rektor se je za visoko odlikovanje zahvalil s prisrčnimi besedami.

K jubileju je nato čestital akademik Josip Vidmar v imenu sveta jugoslovanskih akademij in v imenu slovenske akademije znanosti in umetnosti. Dejal je, da je pot, ki jo je v teh petdesetih letih prehodila slovenska univerza vredna vsega občudovanja. Slovenska beseda je po besedah Josipa Vidmarja izraz in dokaz volje in moči slovenskega naroda. Ko je govoril o prihodnjih nalogah univerze, je izrazil prepričanje, da jih bo z uspehom izpolnila, kot je izpolnila vse pretekle naloge in preizkušnje.

Nadvse prisrčen je bil tudi pozdrav, ki ga je izrekel ljubljanski univerzi rektor beograjske univerze dr. Dragiša Jovanović, ki je govoril v imenu skupnosti jugoslovanskih univerz. «Slovenska univerza — je dejal — je sestavni del slovenskega naroda in izraz vseh njegovih svobodoljubnih teženj. Hkrati pa je slovenska univerza in njeno uspešno delo, ki ga je opravila, viden dokaz kako tudi majhen narod lahko veliko da».

Pozdrave in čestitke so nato izročili predstavniki številnih tujih univerz, ki so se udeležili tedna proslav ob 50-letnici slovenske univerze. Govorili so gostje z Dunaja, iz Leipziga, Nancyja, Budimpešte, Bukarešte, Trsta, Minska, Bratislave in drugod, ki so izrekli priznanje dosedanjemu delu ljubljanske univerze in zaželeli uspehe pri njenem delovanju v prihodnjem. Nekateri tuji predstavniki, med njimi zastopnik univerze iz Regensburga, so svoje pozdrave izrekli v slovenskem jeziku.

Dr. Frane Tončič

Dr. Sonja Mašera

Inž. Stanislav Renko

Slovesnosti se bodo nadaljevale jutri, ko bodo med drugim podelili naslove častnih doktorjev mnogim zaslužnim možem slovenske znanosti. Ta častni naslov bosta prejela tudi predsednik republike Josip Broz Tito in član sveta federacije Edvard Kardelj.

DRAGO KOSMRLJ

SPORAZUM S SOVJETSKO ZVEZO

Italija bo uvozila letno šest milijard kub. m plina

Pogodba velja 20 let - V zameno bo Italija dobavila SZ razne industrijske naprave

RIM, 10. — Namestnik ministra za zunanjo trgovino Sovjetske zveze Osipov in predsednik ENI sta danes podpisala sporazum o dobavi zemeljskega plina Italiji in dobavi cevi in drugih naprav za industrijo zemeljskega plina Sovjetski zvezi. Na osnovi sporazuma bo Sovjetska zveza dobavila Italiji 6 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina letno. Sporazum velja dvajset let. V tem času bo Sovjetska zveza dobavila Italiji več kot 100 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina. Dobave se bodo začele čez tri leta.

Ob podpisu sporazuma so bili poleg drugih prisotni tudi sovjetski minister za zunanjo trgovino Patoličev, sovjetski veleposlanik v Italiji, sovjetski minister za plinsko industrijo, italijanski minister za zunanjo trgovino Misasi, minister za državne udeležbe Malfatti, italijanski veleposlanik v Moskvi in namestnik predsednika ter glavni ravnatelj ENI.

Predsednik ENI je obrazložil osnovne točke sporazuma in povedal, da bo Sovjetska zveza izročila plin Italiji na avstrijsko - češkoslovaški meji. Od tu do italijanske meje bo ENI zgradila po evstrijskem ozemlju nov plinovod, ki bo dolg 370 kilometrov.

Italija pa bo v zameno dobavila Sovjetski zvezi jeklene cevi, kompresorje, varovalke, telemerilne in telekomunikacijske naprave, kable in druge naprave. V prihodnjih petih letih bodo te dobave dosegle vrednost 200 milijonov dolarjev. Pri izvozu omenjenih naprav bodo prišle v poštev tako zasebne industrije kot industrije z državno udeležbo. Skupna vrednost obojestranskih dobav v 20 letih bo znašala okrog tri milijarde dolarjev.

Predsednik ENI je poudaril, da je Italija med pogajanji dosegla za zemeljski plin najnižje cene v primerjavi z drugimi ponudbami. Še posebno je poudaril dejstvo, da je bilo prvič v mednarodni petrolejski industriji premosteno načelo o enakih cenah za vsa potrošna tržišča in uveljavljeno pravilo nižjih cen za daljša razdobja, da se s tem dopolnijo prevozni stroški. Ta novost je zelo važna za mednarodni energetski trg, na katerem so do sedaj veljale diskriminacijske cene v škodo evropskih potrošnih področij, ki so oddaljena od proizvajalnih virov. Te dobave zemeljskega plina, je poudaril predsednik ENI, bodo znatno povečale razpoložljivost energetskih virov za italijansko industrijo, ki bo lahko obdržala kompetitivne cene na svetovni ravni. Z uvozom zemeljskega plina iz Sovjetske zveze bo mreža plinovodov razširjena po vsej Italiji.

Minister Misasi je še posebno poudaril važnost izvoza italijanskih industrijskih proizvodov v Sovjetsko zvezo na osnovi podpisanega sporazuma, kar bo še bolj okrepilo trgovinske izmenjave med dvema državama. Osipov pa je po podpisu pogodbe podčrtal predvsem dejstvo, da je to največja pogodba, ki jih je doslej podpisala Sovjetska zveza na področju energetike. Za njim je sovjetski minister za zunanjo trgovino Patoličev izjavil, da dosežen sporazum zadovoljuje obe stranki. Še posebno je omenil vprašanje cen zemeljskega plina in dejal, da je ta v korist tako Italiji kot Sovjetski zvezi.

300-letnica zagrebške filozofske fakultete

ZAGREB, 10. — S slovensno akademijo v veliki dvorani filozofske fakultete v Zagrebu, katere so se udeležili med drugimi predsednik sabora Hrvaške Jakov Blažević, predsednik jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti dr. Grga Novak in zastopniki kulturnih ustanov iz vseh krajev Jugoslavije, je bila obeležena proslava 300. obletnice zagrebške filozofske fakultete. Na akademiji je med drugim govoril pokrovitelj proslave Jakov Blažević, ki je ugotovil, da filozofska fakulteta doživlja svoj največji procvet v socialistični Hrvaški in Jugoslaviji in poudaril, da mora fakulteta svoje znanstveno delo predvsem usmeriti na konkretno proučevanje zakonitosti razvoja jugoslovanske socialistične samoupravne družbe in družbenih odnosov na poti do brezrazredne družbe. Na akademiji so bile dodeljene diplome in kolajne bivšim rednim profesorjem in nameščencem fakultete, uglednim družbeno-političnim delavcem, akademikom in zastopnikom vseh filozofskih fakultet v Jugoslaviji.

RIM, 10. — Po desetdnevnem bivanju v Italiji je danes odpotoval iz Rima proti Moskvi sovjetski minister za zunanjo trgovino Nikolaj Patoličev. Med svojim obiskom se je sovjetski gost sestal s številnimi predstavniki italijanske vlade in gospodarstva.

ZA REŠITEV KRIZE NA SREDNJEM VZHODU

Srečanje predstavnikov ZAR s sovjetskimi voditelji

Rogers o ameriškem mirovnem načrtu - Boji na črti premirja med Sirijo in Izraelom

MOSKVA, 10. — V Moskvi so se danes začeli razgovori med egiptovsko delegacijo, ki je dospela včeraj zvečer v sovjetsko prestolnico na povabilo CK KP SZ in sovjetske vlade, in najvišjimi sovjetskimi predstavniki. Delegacijo ZAR, ki jo vodi osebni predstavnik predsednika Naserja Anvar Sadat in v kateri sta tudi zunanji minister Riad in minister za obrambo Favzi, so sprejeli na Kremlju Leonid Brežnjev, Aleksej Kosigin in Nikolaj Podgorni, ob prisotnosti tudi zunanjega ministra SZ Gromika in obrambnega ministra Grečka.

Agencija Tass poroča, da je srečanje poteklo v vzdušju «popolnega vzajemnega razumevanja», ne poroča pa o argumentih, o katerih so na srečanju razpravljali. Po neuradnih vesteh naj bi bila osrednja tema razgovorov sovjetska vojaška pomoč kairski vladi. V tem okviru naj bi egiptovski predstavniki zahtevali od SZ predvsem letala najnovejšega tipa, ki bi lahko konkurirala s «Phantomi», katere so Američani dobavili Izraelu. Poleg tega pa naj bi bil namen egiptovske delegacije prepričati sovjetske predstavnike, naj ne pristarejo na ameriški načrt o Srednjem vzhodu, ki predvideva, kot je znano ločene sporazume med Izraelom in posameznimi arabskimi državami.

Omenjeni načrt je podrobneje orisal včeraj zvečer ob povratku iz Evrope ameriški državni sekretar William Rogers, ki je predvsem opozoril na nevarnost zgrešenega tolmačenja teh predlogov. Šef ameriške diplomacije je potrdil namen ZDA, da nadaljujejo iskanje rešitve krize s politiko, ki sloni na prijateljskih odnosih bodisi z Arabci kot z Izraelci. Rogers je tudi omenil razgovore, ki so jih ameriški predstavniki imeli v tej zvezi s Francijo in SZ, ter dejal, da je bila dosežena določena stopnja vzajemnega razumevanja, da pa še vedno obstajajo temeljne razlike. Državni sekretar je zagotovil, da bodo ZDA nadaljevale te razgovore, dokler bo še obstajalo utemeljeno upanje, da bodo srečanja pripomogla k miru.

Namen ZDA, je še dejal Rogers, je prepričati Arabce, naj sprejmejo trajen mir, ki naj bi temeljil na obvezujočih sporazumih, ter istočasno prepričati Izraelce, naj se umaknejo iz zasedenih ozemelj, potem ko bi jim bila zajamčena njihova nacionalna nedotakljivost v smislu resolucije varnostnega sveta OZN.

Do hudega vojaškega incidenta je prišlo danes na črti premirja med Izraelom in Sirijo na Golanskih višavah. Siloviti boji, v katerih so sodelovali topništvo in tanki, so trajali približno tri ure. Po poročilih radia Damask je bilo 26 Izraelcev ubitih ali ranjenih, med Sirci pa so zabeležili tri mrtve in tri ranjene. Sirski glasnik je izjavil, da je šlo za najsilovitejši spopad na tem področju po arabsko-izraelski vojni v juniju 1967.

Telavivski vojaški glasnik je sporočil, da so izraelska letala bombardirala danes tudi vojaške položaje na južnem predelu Sueškega prekopa. Do topniškega spopada je prišlo danes med izraelskimi in jordanskimi silami v južnem predelu doline reke Jordan.

Nadaljevanje razgovorov Tepavac-Bašev

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 10. — V državnem tajništvu za zunanje zadeve so se danes dopoldne nadaljevali razgovori med državnim tajnikom za zunanje zadeve Jugoslavije Mirkom Tepavcem in bolgarskim zunanjim ministrom Baševom ter njunimi sodelavci.

Kot se je zvedelo, sta med razgovori obe strani prikazali stališče o najvažnejših vprašanjih s področja odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo, omenja Tanjug v svojem kratkem sporočilu o današnjih razgovorih.

Minister Bašev je bil nocoj na sprejemu, ki ga je v njegovo čast priredil bolgarski veleposlanik Georgi Petkov v veleposlaništvu. Nocoj je bolgarski zunanji minister s svojimi sodelavci odpotoval na kratek obisk v Sloveniji, kjer bo obiskal Ljubljano, Bled in Kranj. Med bivanjem v Sloveniji se predvideva, da bo prišlo do srečanja s predsednikom republiškega izvršnega sveta Stanetom Kavčičem in da bo ministra Baševa sprejel tudi predsednik republike Tito.

B. B.

MAFIJSKO OBRAČUNAVANJE V PALERMU

Štirje mrtvi in več ranjenih pri spopadu v podjetju Moncada

Pet neznancev je vdrlo v urade družbe ter odprlo ogenj z brzostrelkami

PALERMO, 10. — V poslopju gradbenega podjetja Moncada v Drevoredu Lazio je prišlo danes nekaj pred 19. uro do krvavega obračuna med dvema nasprotnima skupinama, ki je terjal štiri mrtve in nekaj ranjenih. Pri spopadu so reglijale brzostrelke, pokali revolverji in puške. Policisti so našli po spopadu v poslopju in na bližnjem dvorišču več kot 200 tulcev izstreljenih nabojev.

Kakšno je ozadje tega krvavega obračuna med palermiskimi mafijci, se še ne ve. Policija preiskuje potek krvavega dogodka ter zaslišuje osebe, ki so bile prisotne.

Gotovo je, da se je nekaj pred 19. uro pripeljal pred sedež gradbenega podjetja Moncada zeleno prepleskan avto znamke «giulia» iz katerega je izskočilo pet oseb. Vsi napadalci so bili baje oblečeni v skoraj vojaške uniforme, tako, da so nekateri prisotni menili, da je šlo morda za policiste.

Gradbeno podjetje Moncada je eno od največjih v Palermu, kjer je zgradilo veliko število stanovanjskih hiš, posebno v zahodnem delu mesta. Tudi poslopje, kjer ima podjetje sedež, je njena last.

Dohod do uradov gre po nekakšnem nepokritem hodniku. Napadalci so v teku vdrli v urad, kjer sta dve pisalni mizi, omara divan in nekaj naslanjačev. Brez pomisleka so začeli divje streljati na vse prisotne. Zdi pa se, da so bili tudi ljudje v uradu pripravljeni na napad, saj so menda odgovorili na streljanje z rafali iz brzostrelk in drugega strelnega orožja.

Po kratki bitki se je nudil policistom, ki so prišli na kraj spopada, pretresljiv pogled: za eni od pisalnih miz je ležalo truplo 43-letnega Tumminella, kateremu je rafal iz brzostrelke razparal prsi. Tumminello je še vedno krčevito stiskal v roki pištolo. Moški je bil znan policijskim organom zaradi številnih prekrškov, toda s podjetjem ni imel vsaj navidezno nobenega opravka. Blizu divana so našli truplo 43-letnega Salvatoreja Bevilacque, ki je stiskal v rokah brzostrelko. 49-letni Michele Cavataio je skušal zbežati iz urada, toda streli iz brzostrelk so ga pokončali pred pragom. Obležal je na tleh z brzostrelko v rokah. Pozneje so ugotovili še četrto žrtev krvavega obračuna: gre za 31-letnega Giovannija Domnejo, ki je bil uslužben pri podjetju Moncada. Njegovo truplo je ležalo na nepokritem hodniku pri vhodu.

Pri napadu sta bila ranjena tudi dva sina lastnika gradbenega podjetja. Starejši sin Filippo Moncada je bil le lažje ranjen in ga policija sedaj že zaslišuje. Hujše poškodbe pa je dobil 19-letni Angelo Moncada, katerega so sprejeli v bolnišnico s pridržano prognozo.

Po izpovedih nekaterih prič so jo tudi napadalci pošteno izkupili. Nekatere priče trdijo namreč, da so videle, kmalu po napadu, kako je prišlo iz poslopja nekaj oseb. Nekateri pravijo da štiri, drugi pa pet. Skoraj vsi so bili ranjeni in puščali za seboj krvave sledi. Četrtega ali petega napadalca pa so tovariši sploh vlekli s seboj in ga s trudom spravili v avto in se odpeljali z vso naglico.

Po slabem vremenu razsaja v Evropi gripa

RIM, 10. — Val gripe je zajel vso Zahodno Evropo in se razširil čez Rokavski preliv v Veliko Britanijo. Tu so znanstveniki ugotovili, da epidemija poteka s hitrostjo 32 kilometrov na uro. Gripi, ki se je po britanskem ozemlju že zelo razširila, so dali prebivalci vzdevek «rus». V Franciji je gripa zajela četrtino prebivalstva, bolnih je tudi veliko Špancev, manj Portugalcev in zahodnih Nemcev. Na Portugalskem trdijo, da je najučikovitejše zdravilo žganje, Britanci pa jemljejo proti gripi zdravila vseh mogočih vrst.

Tudi iz Jugoslavije poročajo o endemiji gripe, ki je zajela v Beogradu več tisoč prebivalcev, najhuje pa razsaja v Srbiji in Bosni. V Italiji je nad en milijon bolnih za gripo v Rimu, kjer je od 15 do 20 odst. odsotnosti v šolah in uradih. V Turinu je zaradi gripe v postelji nad 500 tisoč oseb, zdravniki pa dobivajo nad 70 pozivov dnevno. V Milanu so zabeležili po uradih in šolah do 12 odst. odsotnosti, od 1800 strežnikov, pa jih je kar 500 zbolelo. V šolah je odsotnost večja, saj znaša 50 odstotkov. V Benetkah je bolnih 10 odst. prebivalstva, v Bologni 20 odst. tramvajskih uslužbencev, v Livornu do 40 odst. prebivalstva, v Neaplju pa 30 odst. ljudi. V južni Italiji se epidemija šele začenja in so zaradi tega tam zabeležili manj primerov.

Vreme se v Italiji in Jugoslaviji postopoma stabilizira, medtem ko je bilo v severni Italiji pretežno sončno vreme z delnimi pooblačitvami. V Nadiški dolini so zabeležili 8 stop. pod ničlo, kar je za to pokrajino najnižja današnja temperatura. V južni Italiji je še vedno slabo vreme, v okolici Barija je zopet snežilo, na Siciliji pa še vedno dežuje, morje je razburkano.

Danes je bilo v vsej Jugoslaviji pretežno oblačno, snežilo in deževalo je v severnih področjih v Slaveniji in v Makedoniji. Sneg, burja in poledica ⁄ nadalje ovirata promet. V Sloveniji so prehodne vse ceste razen preko Vršiča, ki bo verjetno odprta šele na spomlad. Ponovno je dovoljena vožnja na vseh cestah za vlačilce in prikolice, obvezna pa je zimska oprema.

Tudi v Srbiji so prehodne vse ceste. Vožnja z vlačilci in prikolicami je prepovedana na cesti Novi Sad — Indja in Petrovaradin — Irski venac — Ruma. Najbolj kritično stanje je na mnogih cestah v Bosni in Hercegovini posebno na področju Livna, Duvna, Bosanskega Grahova, ki so odsekani od ostalih krajev. V Makedoniji so glavne ceste prehodne, otežkočen pa je promet na področjih Gostivara, Debra, Mavrova in na cesti Bitolj-Ohrid.

Na Hrvaškem je zaradi snežnih zametov praktično paraliziran promet v dalmatinski Zagori. Okrog Imotskega dosegajo ponekod zameti višino pet metrov. Neprehodne so še vedno ceste v Liki.

Včeraj so podelili Nobelove nagrade

STOCKHOLM, 10. — Danes so v Stockholmu podelili sedem Nobelovih nagrad. Pet letošnjih Nobelovih nagrajencev je osebno sprejelo nagrado, ki znaša 375.000 švedskih kron, kar je približno 45 milijonov lir.

Za sprejem nagrade so poverili svoje kolege 74-letni norveški znanstvenik Ragnar Frisch, kateremu so podelili Nobelovo nagrado za ekonomske vede in Nobelov nagrajenec za književnost Samuel Beckett. Prvi ni mogel v Stockholmski avditorij, ker je bolan, drugi pa, ker sovraži reklamo. Ostali Nobelovi nagrajenci so Amerikanec Murray Gelmann za fiziko, Norvežan Odd Hassel in Angež Derek Barton za kemijo, za medicino so nagradili ameriške znanstvenike Maxa Delbruka, Alfreda Hersheya in Salvadorja Durio, za ekonomijo pa so poleg Frischa nagradili še Holandca Jana Tinbergena.

V Oslu so danes podelili tudi Nobelovo nagrado za mir, ki jo je dobil predsednik Mednarodne organizacije za delo A. Morse.

FIRENCE, 10. — Danes sta se pripetila na poštnem uradu glavnega železniškega kolodvora Santa Maria Novella dva čudna dogodka. V tem poštnem uradu opravljajo avtomatsko in ročno žigosanje pisem, ki prihajajo v Firence. V presledku desetih ur, sta eksplodirali dve pismi, ko sta ju uradnika žigosala. V prvem primeru je uradnik dobil na roki opekline prve stopnje, v drugem primeru pa se je njegovemu kolegu posrečilo pogasiti ogenj.

Danes se je zaključil prvi del procesa v Winterthuru proti trem palestinskim atentatorjem in izraelskemu agentu Mordehaiju Rachaminu. V ponedeljek se sodna obravnava nadaljuje, obsodbo pa bodo verjetno izrekli 22. decembra. Na sliki rekonstrukcija atentata, na sredi Rachamin z mitraljezom v roki.

PO NEDAVNI ŠKOFOVSKI KONFERENCI

Preobrat v življenju španske katoliške cerkve

Skupina konservativnih cerkvenih dostojanstvenikov ne zaupa novi vladni garnituri - Nemiri na madridski univerzi

MADRID, 10. — Enajsta plenarna skupščina španske škofijske konference se je prejšnji teden zaključila v Madridu. Zasedanja so se odvijala v zmernejšem ozračju, kot prej. To pot sta se namreč na konferenci ustvarili dve skupini, ki sta dosegli določeno ravnotežje, kar je omogočilo v zadnjem trenutku, da je prišlo do kompromisne rešitve.

Prvič se je zgodilo, da je skrajna skupina španskih škofov pokazala določeno nezaupanje do vlade Ta skupina se boji namreč, da nova vladna garnitura ne podpira v polni meri «politične» škofe, kot se je dogajalo do sedaj.

Msgr. Morcillo, ki je predsednik škofijske konference in madridski nadškof, je sedaj nastopil bolj kot «pastir», kot pa «politik» ter je s tem svojim nastopom precej pripomogel, da je na konferenci prišlo do ravnotežja.

Španski škofje so na tej zadnji plenarni seji sprejeli več sklepov, med katerimi je treba omeniti te:

1. Zaželeno je, da bi imenovali škofe po načelih, ki jih je sprejel koncil Vatikan II. in ne po konkordatu med Vatikanom in špansko državo, ki je sedaj v veljavi in ki prepušča državnemu poglavarju pravico, da predlaga škofe;

2. sklepi glede sindikalnega zakona: prvič, po dolgih letih, so škofje izrazili svoje mnenje glede zakonskega načrta o katerem bodo razpravljale «Cortes». Škofje pozivajo katoliške poslance, naj spremenijo zakonski načrt, ker ta ne ustreza socialnemu nauku katoliške cerkve, medtem ko bi moral prav ta nauk navdihovati špansko zakonodajo;

3. škofje so nazadnje sklenili, da bodo na posebnem sestanku obravnavali vprašanje duhovništva ob sodelovanju predstavnikov duhovnikov.

Časnikar Martin D'Escalzo, ki piše za monarhistični dnevnik «ABC» meni, da bi ta 11. skupščina španskih škofov utegnila biti ključno zasedanje v zgodovini španske Cerkve.

Medtem se je zvedelo, da je madridska policija intervenirala štirikrat v prostorih raznih fakultet madridske univerze, da bi razgnala študente ki so se zbrali na stavilnih skupščinah, ki jih oblasti niso dovolile. Teh skupščin so se udeležile stotine študentov, ki so jih v mnogih primerih spremljali profesorji.

BANJALUKA, 10. — Sinoči je na železniški progi Doboj — Banjaluka med železniškima postajama Ukrina in Prisoje prišlo do direktnega trčenja dveh tovornih vlakov. Pri tem je izgubil življenje en zaviralec, težko je bil ranjen strojevodja, ostalo železniško osebje pa je lažje ranjeno. Pri trčenju sta bili močno poškodovani obe lokomotivi in okrog dvajset vagonov.

Skupine «pomirjevalcev» po bitki v Los Angelesu

NEW YORK, 10. — Policija v Los Angelesu je včeraj organizirala v mestnih četrtih južnega predela kalifornijske prestolnice posebne ekipe ljudi, katerim je poverila nalogo «pomirjevalcev». Gre za prostovoljce, ki bi se morali zavzeti, da bi spet prišlo do miru v omenjeni četrti po obsežnem spopadu med «črnimi panterji» in policijskimi silami. Kot je znano, je bilo v hudem spopadu ranjenih pet policajev in nekaj pristašev «črnih panterjev». Po peturnem streljanju so policisti aretirali 21 «črnih panterjev». Policija še vedno straži četrti, kjer je prišlo do nemirov.

Medtem se je zvedelo, da je izvršni ravnatelj «mestne narodne lige» (organizacija se zavzema za rasno integracijo) Whitney Young zahteval, naj minister za pravosodje uvede preiskavo glede obtožb, da nameravajo krajevni in zvezni policijski funkcionarji namerno izvrebiti pripadnike skrajne črnske organizacije «črnih panterjev».

NESREČA PETČLANSKE DRUŽINE BLIZU GENOVE

Zaradi eksplozije jeklenke eden mrtev in štirje ranjeni

Druga jeklenka je v Bologni poškodovala štiri stanovanja

RECCO (Genova), 10. — Danes zjutraj so v genovsko bolnišnico prepeljali pet članov družine, ki se je hudo ranila zaradi eksplozije plinske jeklenke.

Včeraj je 42-letni pristaniški delavec Mario Baghino kupil novo polno jeklenko, ki naj bi jo začeli danes uporabljati in jo je namestil v stanovanju. Ponoči se je plin v jeklenki zaradi toplote v stanovanju segrel do take mere, da se je na mestu, kjer je bila jeklenka spojena, napravila 16 centimetrov dolga odprtina, skozi katero je uhajal plin, ki je napolnil stanovanje. Nekaj minut pred peto uro sta se verjetno zakonca Mario in 37-letna Annamaria Baghino zbudila, ker sta začutila duh po plinu. Da bi videla, kaj se dogaja, sta prižgala luč in to je bilo usodno. Pri stikalu se je razvila iskra, ki je povzročila eksplozijo.

Tedaj so se vsi stanovalci večnadstropne stavbe v Ulici Roma v Reccu zbudili, vendar ni nihče pomislil na eksplozijo, razen nočnega strežnika, ki je ravno takrat šel mimo stavbe. Ko je strežnik zaslišal pok, je takoj stekel po stopnicah v tretje nadstropje, kjer so bila vrata v stanovanje odprta. Spotaknil se je ob telo 9-letnega Baghinovega sina Roberta, ki ga je eksplozija vrgla na tla. V spalnici je nato zagledal na tleh zakonca in druga dva njuna otroka: 7-letnega Renata in 5-letno Roberto. Ozračje je bilo nasičeno s plinom, zavese ob oknih pa je že zajel ogenj. Strežnik je takoj pogasil plamene in skoraj istočasno klical pomoč. Kmalu so na kraj nesreče prišli gasilci iz Recca, njihovi kolegi iz Genove in karabinjerji, ki so preprečili nevarnost požara.

Nezavestne člane družine Baghino so zaradi hudih poškodb odpeljali naravnost v Genovo, čeprav je tudi v Reccu bolnišnica. Vse ranjence so v bolnišnici sprejeli s pridržano prognozo, ker je njihovo zdravstveno stanje zelo hudo. Zakonca so sprejeli na reanimacijski oddelek v bolnišnici sv. Martina, otroke pa v otroški bolnišnici «Gerolamo Gaslini». Vsa družina ima opekline prve in druge stopnje.

V popoldanskih urah je Annamaria Olcese por. Baghino umrla za posledicami hudih ran. Vse tri otroke so prepeljali v bolnišnico v Turin, očeta pa na travmatološki oddelek INAM.

Tudi iz Bologne poročajo o eksploziji plinske jeklenke, vendar tu ni bilo ranjencev. Včeraj je 40-letna Albertina Righi, ki živi v tretjem nadstropju štirinadstropne stavbe na mestni periferiji, kupila novo plinsko jeklenko. Pol ure za tem, ko so ji jo namestili, je opazila, da je jeklenko zajel ognjeni zubelj. Takoj je obvestila vse staje poškodovala vsa štiri stanovanja. novalce naj bežijo. Zaradi tega ni eksplozija nikogar ranila, vendar

Podal je ostavko kaplan papeževih žandarjev

VATIKAN, 10. — Kaplan papeževih žandarjev msgr. Giovanni Sessolo je podal ostavko. Vest je sporočil vatikanski glasnik msgr. Fausto Vallainc, ki pa je izjavil, da ne gre za odpust iz službe, kot se je govorilo v časnikarskih krogih. Msgr. Giovanni Sessolo pa je ohranil svojo glavno funkcijo v Vatikanu kjer je začasni vodja apostolskih penitenciarjev.

Msgr. Giovanni Sessolo je bil 26 let kaplan papeževih žandarjev. Pozneje je izjavil nekemu časnikarju, da ga je delo pri žandarjih preveč obremenjevalo. Pristavil pa je, da bo še vedno pomagal svojemu nasledniku. Msgr. Sessolo je star 65 let. V zadnjih časih so se širili glasovi, da so ga odpustili iz službe pri papeževi žandarmeriji zaradi nekih sindikalnih sporov do katerih je prišlo to poletje v žandarskem zboru.

Poziv bolivijskemu predsedniku za osvoboditev Debraya

RIM, 10. — Številne osebnosti s področja umetnosti in kulture vseh dežel so pozvale predsednika bolivijske republike generala Alfreda Ovanda Candio, naj pomilosti Regisa Debraya. Poziv so podpisali Igor Strawinsky, Samuel Beckett, Maria Callas, Charlie Chaplin, Alba de Cespedes, Giorgio de Chirico, Luciano Berio, Peter Brook, Aimè Cesaire, Rafael Alberti, Daniele Bouet, Giuseppe Ungaretti, Federico Fellini, Cathy Berberian.

Podpisniki pravijo v pozivu, da je spoštovanje svobode osnovna predpostavka kulture. Mnogi med nami — je rečeno v pismu — se ne strinjamo s politično usmernostjo Regisa Debraya, vendar pa smo si vsi edini v tem, da mu priznamo iskrenost in nesebičnost.

VESOLJSKO SREDIŠČE V HOUSTONU, 10. — Danes se je ob 21.02 po italijanskem času zaključila karantena za kozmonavte «Apolla 12» Conrada, Beana in Gordona. Kozmonavti so se vrnili na svoje domove.

BEOGRAD, 10. — V hotelu Esplanade v Zagrebu je včeraj zvečer med igranjem kitare z ansamblom umrl 25-letni Vlada Zagrev. Smrt je povzročil kratek stik v ojačevalniku. Zdravnik ni mogel mladeniču pomagati kljub hitri negi.

V BOLNIŠNICAH PRIMANJKUJE KRVI

Tanzanijski krvodajalci ne dajo krvi «vampirjem»

Zaradi vraže so prebivalci ubili enega Evropejca

DAR ES SALAM, 10. — V glavni bolnišnici v Dar Es Salamu v Tanzaniji primanjkuje krvne plazme, ker so za transfuzije že porabili vse zaloge in prebivalci nočejo darovati druge krvi, ker so prepričani, da zdravniki z njo napajajo vampirje. Do tega prepričanja so prebivalci prišli ravno takrat, ko je bila potreba po zalogah krvi največja, ker se je zgodilo precej hudih nesreč. Ravnatelj tanzanijskega Rdečega križa Miraji Kapiteni je moral zaradi tega prositi vse politične voditelje in plemenske poglavarje v okolici mesta, da prepričajo prebivalstvo, da je vest o vampirjih lažna in da darovanje krvi služi samo za reševanje človeških življenj.

Med prebivalstvom se je razširila vraža, da dajejo darovano kri «mumajanom» — vampirjem, ki so, kot pripoveduje legenda, mrtveci, ki se ponoči dvigajo iz grobov in sesajo kri spečim osebam. V Tanzaniji je veliko plemen, ki se teh «mumijanov» boji in veruje, da so Evropejci, vendar misli, da so vampirji žive osebe. Pred kratkim so zaradi tega z nožem smrtno ranili nekega Nemca, ki je vodil poljedelski obrat v Tangi, kraju, ki je od Dar Es Salama oddaljen 300 kilometrov. Velikokrat so nekateri pripadniki plemen na široko obšli zdravniška središča, da bi jih vampirji ne napadli.

V severnem delu države je neka bolnišnica začela zbirati kri, venkar ji je uspelo zbrati le dva in pol litra dragocene tekočine. Bolnikom so morali nato sami bolničarji darovati svojo kri. Zanimiv je primer evropskega novinarja s krvjo skupine «O», tega od časa do časa pokličejo v bolnišnico, da bi daroval kri, ker se nihče drug ne javi na poziv zdravnikov. Zaradi sedanje krize je morala avtoambulanta iz mesta v 65 kilometrov oddaljeno vojaško taborišče, kjer je zbrala 25 litrov krvi.

NEW YORK, 10. — Detektivi preiskovalnega oddelka za umore v Los Angelesu se učijo okultizma in scientizma, da bi ugotovili, ali naj krivcem umorov v Bel Airu prisodijo tudi umora dveh pristašev «Sekte scientistov».

Do tega so detektive privedle podobnosti med umorom Sharon Tate in njenih prijateljev in med umoroma dveh «scientistov».

Misijonarji preprečili žrtvovanje 4-letne deklice

LIMA, 10. — Nekateri misijonarji, ki so potovali ob reki Madre de Dios v jugovzhodnih pokrajinah Peruja, so rešili štiriletno deklico, katero je vaški čarovnik nekega nomadskega plemena hotel žrtvovati bogovom, da bi izprosil od njih naj prizanesejo ljudem. V vasi se je namreč pojavila huda nalezljiva bolezen, ki jo je čarovnik pripisal maščevanju bogov.

Deklici so zvezali roki in nogi ter so se pripravljali, da jo bodo ubili. Pravočasno so prišli misijonarji, ki so se morali dolgo časa pogovarjati s čarovnikom in prebivalstvom, preden so jih prepričali, da se odpovedo žrtvovanju mlade deklice.

WILKES BARRE, 10. — V Pennsylvaniji je sodnik Bernard C. Borminsky odklonil prošnjo, da bi raztelesili truplo Mary - Jo Kopechne, tajnice Teda Kennedyja, ki je umrla med avtomobilsko nesrečo 18. julija letos. Sodnik je svojo odločitev opravičil z besedami, da ne dvomi o vzrokih smrti, ki je po pričevanju nastopila zaradi zadušitve v vodi.

Osnovna določila pogodbe kemijskih in farmacevtskih industrijskih delavcev

Objavljamo delovno pogodbo za delavce v kemijski in farmacevtski industriji, o kateri so te dni razpravljali na skupščinah tudi uslužbenci v nekaterih tržaških podjetjih. Predstavniki sindikalnih organizacij FILCEA CGIL, Federchimici CISL in UILCID se namreč sestanejo na seji, na kateri bodo preučili rezultate posvetovanja glede podpisa nove delovne pogodbe, kakor tudi vprašanja, ki so vzniknila po sklepih podjetja «Montedison», da uvede nekatere diskriminacijske protistavkovne ukrepe.

MEZDE: Obroki postanejo mesečni, povišajo se za 11.000 lir.

POVIŠKI ZARADI DELOVNE DOBE: Preobračun dosedanjih letnih poviškov od 2 na 4 od sto, obračun četrtega letnega poviška v višini 5 od sto.

URNIK: Načelno se v roku pogodbe urnik skrči na 40 ur tedensko in sicer po eno uro letno (1. 1. 70 — 42 ur, 1. 1. 71 — 41 ur, 1. 5. 71 — 40 ur).

NADURE: Začenši s 1. januarjem 1970 se bodo nadure od 40. do 48. ure tedenskega delovnega urnika plačevale po 10 odstotno povišani tarifi na dejansko izplačano plačo in draginjsko doklado.

DOPUSTI: Za *delavce* zaposlene manj kot 10 let v podjetju — 3 tedne letno, od 10 do 18 let službe — 3 tedne, katerim je treba za vsako leto dodati še 1 dan, nad 18 let službe — 3 tedne in 3 dni za vsako leto.

Za *uradnike in uslužbence posebnih strok* od 2. do 3. leta službe — 3 tedne, od 2. do 10. leta službe — 3 tedne in 3 dni za vsako leto, od 10. do 18. leta službe — en mesec in 3 dni za vsako leto, preko 18. leta službe — 5 tednov letno.

SNDIKALNE PRAVICE: Priznanje sindikalnih predstavništev v tovarnah, ki bodo pristojna za razčlenjeno sporazumevanje o nekaterih vprašanjih. Ti bodo zaščiteni kot člani notranjih komisij in sicer eden v obratih do 400 delavcev, trije pa v obratih z nad 400 delavci.

Delavske skupščine se lahko sklicujejo v tovarnah z več kot 15 delavci. Na teh skupščinah so lahko prisotni zunanji sindikalisti. Letno bo podjetje plačevalo 10 delovnih ur za te skupščine.

KATEGORIJE: Določene bodo po sporazumih med delavci posebnih kategorij, uradniki in tehniki v podjetjih samih, vsekakor pa v skladu z načeli delovne pogodbe. Nove sheme organika bodo začele veljati 1. julija 1970. Odpravljena je 5. delavska kategorija.

TRAJANJE POGODBE: od 1. decembra 1969 do 31. maja 1972.

Mlada igralka Silvia Dionisia, ki je s pevcem Mariom Tessutom nastopala v filmu «Lisa dagli occhi blu»

OBOROŽEN NAPAD NA BANČNI FURGON V CATANII

ŠTIRJE ROPARJI UKRADLI NAD 400 MILIJONOV LIR

Policija še ni prišla na sled krivcem, ki so ranili blagajnika ustanove «Banco di Sicilia»

CATANIA, 10. — Policija je vso noč iskala, ne da bi jih našla, osebe, ki so včeraj zvečer napadle pri železniški postaji v središču Catanie furgon ustanove «Banco di Sicilia» in ga oropali 34 milijonov denarja v gotovini in vrednostnih papirjev v znesku 400 milijonov lir.

Ugotovili so, da so rop izvršile štiri osebe. Trije roparji brez krinke so z orožjem v roki obkolili furgon, razbili okno pri vozilu in ukazali 51-letnemu blagajniku Antoninu Stranu, naj jim izroči torbo z denarjem. Četrti ropar je čakal na pajdaše v avtomobilu giulia, s katerim so roparji prestregli furgonu pot.

Antonina Strana so roparji udarili s pištolo po glavi in so ga zaradi tega morali prepeljati v bolnišnico. Ker se je njegovo zdravstveno stanje danes izboljšalo, ga je policija skupaj s 25-letnim šoferjem Evaristom Giudicijem zopet zasliševala. Obema so agenti pokazali številne fotografije znanih catanijskih večkratnih obsojencev, od katerih pa moža nista nikogar spoznala. Tudi policijske cestne zapore niso dale boljšega uspeha. Policija je mogla pregledati le prstne odtise na furgonu, v upanju, da bi tako prišla roparjem na sled

Pozno dopoldne je policija našla na Trgu Carlo Alberto giulio, za katero domnevajo, da so se je roparji poslužili. Avtomobil so neznanci ukradli 23. novembra trgovcu z lesom Giacomu Trincaleju, ki je krajo prijavil. V vozilu so agenti odkrili kladivo in pištolo kalibra 6,35. Policija upa, da bo na avtomobilu zasledila važne prstne odtise.

Za sedaj so policijski agenti in karabinjerji priprli nekaj oseb iz Catanie, ki so se s policijo že večkrat srečale. Preiskovalno osebje meni, da so rop izvršili ljudje, ki ne živijo v Catanii, katere pa so podpirali policijski znanci iz mesta.

Moskovsko srečanje sovjetskih pisateljev, umetnikov in glasbenikov

V okviru proslav ob 100-letnici Leninovega rojstva, ki jo v SZ praznujejo kot vsenarodni praznik in kateri posvečajo razstave, knjige, dela, filme in srečanja, poteka te dni v Moskvi zasedanje članov združenj sovjetskih pisateljev, umetnikov, filmskih delavcev in skladateljev. Tema zasedanja je «Partijnost in ljudski leninski značaj sovjetskega slovstva in umetnosti».

Dejansko gre za shod vseh «angažiranih» kulturnikov, na katerem bodo definirane smernice sovjetske kulturne ustvarjalnosti v znaku vsesplošnega ideološkega zaostrovanja, kot je to napovedal že Brežnjev pred dvema letoma in v aprilu lani na shodu moskovskih komunistov.

V tem smislu izkoriščajo nekateri bolj konservativni krogi sovjetskih pisateljev tudi obletnico Leninovega rojstva, ko — kot je primer Vsjevoloda Kočetova — napadajo v imenu najčistejšega «leninizma» koncepcije naprednejših pisateljev in pesnikov, v prvi vrsti pa v mednarodnem merilu KPI, v notranjosti pa «Novij mir» pesnika Aleksandra Tvardovskega in njegovega prijatelja, sedaj izključenega pisatelja Aleksandra Isajijeviča Solženicina.

Vsekakor si je težko zamisliti širše in resne razprave o zastavljeni temi, ko pa napoveduje TASS samo dvodnevno razpravo. Spričo zapletenosti vprašanja in množične prisotnosti na konferenci je pričakovati samo daljši govor kakega «uradnega» predstavnika (morda samega Brežnjeva) in akritični sprejem splošne slavnostne resolucije s kategoričnimi trditvami o «partijnosti».

BOGOTA, 10. — Iz Bogote je prispela vest, da so kolumbijski znanstveniki izolirali virus človeškega rakastega obolenja. Virus so izolirali na osnovi raziskav o «Burkittovem tumorju».

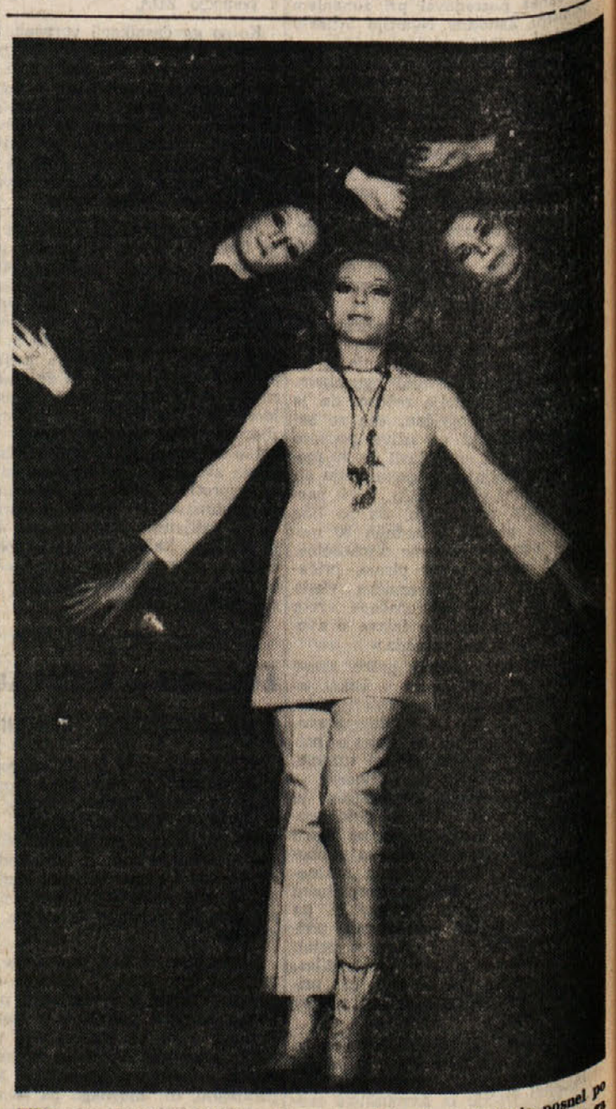

Film «La donna invisibile», ki ga je režiser Paolo Spinola posnel po Moravievi noveli, je cenzura prepovedala, češ da je nemoralen in ga potem vrnila v promet. Sedaj je Fernando Paolo Girolami zahteval, da film zaplenijo, ker so naslov povzeli po njegovi filmski realizaciji, ki jo je leta 1965 predložil na uradu za avtorske pravice z naslovom: «La donna invisibile: Il sensazionale mondo della donna invisibile». Na sliki prizor iz Spinolovega filma.

SPOPAD MED SAUDOVO ARABIJO IN OBEMA JEMENOMA

Glavni razlog: bogastvo nafte

Sedanji obmejni spor med Južnim Jemenom in Saudovo Arabijo je neposreden rezultat politike, ki jo vodi Riad

Sedanji obmejni spopad med Ljudsko republiko Južnega Jemena in Saudovo Arabijo je neposreden rezultat politike vlade v Riadu do režimov obeh jemenskih držav. Že leta se ta trudi zrušiti napredne režime v Sani in Adenu. Zato sedanje sinhronizirano zaostrovanje položaja na mejah obeh Jemenov gre ocenjevati kot izraz novega saudskega pritiska na Severni in Južni Jemen, kateremu je moč pripisati širši pomen.

Od same proglasitve neodvisnosti Južnega Jemena novembra 1967 je Saudova Arabija ves čas stremela za tem, da bi zrušila adenski režim. Ne samo da ga v teh dveh letih ni priznala, ker da — kot meni Riad — ne predstavlja ljudstva Južnega Jemena, marveč je v tem času prišlo od njene strani tudi do številnih izzivalnih dejanj in poizkusov, da bi ga odpravila. V Saudovi Arabiji so našli zatočišče vsi odstavljeni sultani in reakcionarni elementi, ki so po proglasitvi neodvisnosti Južnega Jemena pobegnili iz te dežele. S finančno in vojaško pomočjo Saudove Arabije so v severnih predelih Južnega Jemena že nekajkrat bili organizirani upori proti adenski vladi.

Znano je dejstvo, da preživljata Severni in Južni Jemen dokaj resno gospodarsko krizo. Vlada mlade južnojemenske države vlaga ogromne napore, da bi premagala ekonomske težkoče ter potegnila deželo iz zaostalosti. Tako je pred kratkim bila izvedena nacionalizacija bank, pomorskih in prevoznih družb ter zavarovalnic. Za razvoj gospodarstva je bil pred nedavnim zaključen sporazum z alžirsko nacionalno petrolejsko družbo «Sanatrac» o skupnem odkrivanju nafte v severnem delu Južnega Jemena. Predvidena je tudi ustanovitev skupne alžirsko-južnojemenske petrolejske družbe. Prizorišče sedanjega spopada, področje Al Vadi, pa se nahaja v regiji, kjer bi se morala začeti omenjena raziskovalna dela v zvezi z odkrivanjem naftnih ležišč.

Al Vadi je že od prej poznan kot področje z bogatimi naftnimi ležišči. Saudova Arabija ga je pred kakimi trinajstimi leti dala v zakup inozemskim petrolejskim družbam, da bi upravljale raziskovalnimi deli. Tedanje britanske kolonialne oblasti so tedaj intervenirale in preprečile petrolejskim družbam, da bi opravljala raziskovalna dela na ozemljih pod protektoratom Velike Britanije.

Z začetkom oboroženih spopadov na tem področju, si Saudova Arabija poleg drugega tudi prizadeva preprečiti Južnemu Jemenu, da bi začel z raziskovalnimi deli ozioma odkrivanjem nafte v svojih severnih predelih.

Ponovni napad kraljevskih sil na republiko Južnega Jemena ponovni ponoven pritisk Saudove Arabije na režim v Sani. Po skoraj šestu dni premirja so jemenski monarhisti zdaj spet poizkušali zavzeti mesto Saada, ki se nahaja kakih 80 kilometrov severno od Sane, glavnega mesta Južnega Jemena. Pred tem so od Saudove Arabije prejeli denarno in vojaško pomoč v obliki moderne oborožitve, vključno težke. Spopadi so se začeli v začetku oktobra in trajajo. Bivši premier, general Hasan El Amri je bil imenovan za poveljnika severnojemenske vojske. Reorganiziral je elitne enote severnojemenske armade — padalski korpus in «jurišne oddelke» jih poslal proti meji s Saudovo Arabijo. Medtem so tudi severnojemenske varnostne sile dobile težko oborožitev.

Sanski režim se je iskreno trudil, da bi izboljšal svoje odnose s Saudovo Arabijo. V tem smislu je napravil tudi nekatere koncesije. Ni pa mogel popolnoma sprejeti zahteve Saudove Arabije, da bi vidni in kompromitirani rojalisti bili sprejeti v vlado in pred nedavnim izvoljeni parlament. Po tem je Saudova Arabija spet začela dajati jemenskim rojalistom pomoč, jih oborožila in jih poslala proti mejo Severnega Jemena. Okrog mest Saad, Kataf in Okt je prišlo do silovitih bitk, v katerih je sodelovalo tudi jemensko letalstvo. Rojalističnim silam je bil zadan resen udarec.

Vlada v Sani je takisto skušala izboljšati svoj ekonomski in politični položaj. Zahtevala je obnovitev diplomatskih odnosov z Bonnom, Londonom in Washingtonom. Od Zvezne republike Nemčije je dobila finančno pomoč. Vladi v Londonu in Washingtonu, pa sta — glede svojih obzirov in obvez do Saudove Arabije — zavrnil predlog severnojemenske vlade za obnovitev diplomatskih odnosov.

Saudova Arabija ni nikdar prikrivala svoje nestrpnosti do reformov v Severnem in Južnem Jemenu. Od vsega začetka je vedno nudila in še vedno nudi izdatno finančno in vojaško pomoč politični emigraciji iz obeh Jemenov, ki si prizadeva zrušiti režima v Sani in Adenu. Toda vsi njeni napori v tem smislu so doslej bili brez večjih rezultatov. Republikanski režim v Sani se že sedem let uspešno upira vsem pritiskom, preteklo leto pa je rojalističnim silam bil zadal odločilen udarec. Takisto tudi zdaj, ko so rojalisti zadnjič poizkušali svojo pustolovščino.

Južnojemenski režim se je v preteklih dveh letih, ne glede na velikanske notranje gospodarske in politične težkoče, uspešno upiral vsem pritiskom Saudove Arabije. In v skladu s tem, se tudi v trenutnem spopadu obnaša zelo odločno in dosledno.

Slika iz filma «Il Club dei libertini», ki ga režira Philip Saville in igrajo v njem nekateri znani umetniki, med drugim tudi David Hemmings, Joanna Pettet, George Sandes, Warren Mitchell in drugi

Ob sobotnem jubilejnem koncertu Glasbene matice

Razgovor z violinistom Žarkom Hrvatičem

Žarka Hrvatiča poznamo s številnih solističnih in orkestralnih nastopov v okviru Glasbene matice. Je gojenec violinske šole GM iz razreda prof. Kjudra, kot privatist pa je tik pred diplomskim izpitom na tržaškem konservatoriju «G. Tartini». Na sobotnem jubilejnem koncertu Glasbene matice bo z orkestrom Akademije za glasbo iz Ljubljane in pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra izvajal Bruchov violinski koncert. Ob tej priložnosti smo mu zastavili nekaj vprašanj:

— Zanima nas, kako mlad violinist, kakršen ste vi, gleda na našo osrednjo glasbeno ustanovo v zamejstvu?

— Kot odbornik Glasbene matice imam precej pomislekov glede delovanja odbora samega, prav tako pa tudi o šoli sami oziroma profesorskem kadru. Seveda ne o njegovi strokovnosti, temveč o razmerah, v katerih mora delovati, saj se strokovno delo pri njih križa s problemi organizacije, kar je velika ovira za normalno delovanje. So seveda še drugi problemi, med katerimi v prvi vrsti vprašanje javnopravnega priznanja šole. Problem zase je tudi orkester GM, ki je nekako v zraku in živi od skromnih podpor SKGZ in v zadnjem času deželе, medtem ko še ni prišel do podpore ministrstva za turizem za svoje koncertno delovanje. Mislim, da je skupek problemov okrog Glasbene matice političnega značaja in zahteva politično rešitev. Glede same

funkcije, ki naj bi jo GM imela, pa menim, da je predvsem vzgojna v širšem, splošnem smislu, kakor jo začrtuje njen statut. Ta splošno vzgojni vidik je zapopaden v več momentih: v narodnem, da imamo namreč možnost, da skozi glasbo izrazimo našo nacionalnost, da živimo normalno naše glasbeno življenje in naše pojmovanje glasbe; v etičnem, da vzgajamo naša glasbena prizadevanja oz. našo glasbeno vzgojo z italijansko, ki je v dejanskem razpadu, kljub velikemu številu konservatorijev; v združevalnem, da nas ne samo formalno, temveč dejansko združuje ne samo med dvema narodoma, temveč tudi v naših notranjih nacionalnih skupinah. Mislim, da je pomen tega zelo velik.

— Če bi morali šele zdaj začeti študij violine, bi se po svojih izkušnjah iz te šole, ponovno vpisali vanjo, ali pa bi si izbrali kak drug zavod?

— Vprašanja si ne bi postavljal tako, ker ne vem, kaj bi naredil, če bi in tako dalje. Da, gotovo, spet bi se vpisal, toda pod pogojem, da bi bila struktura in delovanje GM bolj v skladu z mojimi pogledi na glasbeno vzgojo.

— Kdo je bil vaš profesor skozi vsa leta študiranja in kako gledate danes nanj?

— Kjuder je bil moj profesor. Iskreno moram reči, da ga zelo spoštujem, kot človeka predvsem, kajti nikoli ne izgubi vere v sočloveka in upanja v določen razvoj. Ko dela z gojencem, dela tudi sam s seboj, nobenega prepada ni med njim in učencem in v pedagoškem smislu ima prav to prednost pred drugimi, da zna ustvariti ta dvojni odnos, ki je tako važen zlasti pri glasbeni vzgoji.

— Kako je trenutno z vašim študijem na konservatoriju? Nameravate zaključiti študij violine v Trstu ali kje drugje, oziroma, kje bi ga želeli zaključiti

— Na tržaškem konservatoriju ne študiram, temveč kot privatist opravljam samo izpite. Junija bom opravil zaključni diplomski izpit, ki odgovarja po vrednosti diplomi Akademije za glasbo v Ljubljani. Trenutno je ves moj napor usmerjen v ta izpit, ker je povsod, v Italiji pa še posebno, važno, da imaš v rokah papir... Program je zelo zahteven: obsega dve deli iz italijanske predklasike in glasbe 17. ter 18. stoletja, dve Bachovi sonati, dva koncerta (enega do romantike, drugega do sodobnikov), šest capricciov, od katerih je treba izvajati dva, poleg tega pa še teme iz teorije in glasbene zgodovine. Seveda bi bilo lepo, če bi po diplomskem izpitu lahko nadaljeval študij kje drugje v Italiji ali tudi Jugoslaviji. Sicer pa o tem še nisem razmišljal, trenutno mislim le na izpit.

— So vaše ambicije postati dober orkestralni violinist v kakšnem dobrem simfoničnem orkestru, ali pa se posvetiti solističnemu koncertnemu udejstvovanju?

— Možnosti je več: orkester, pedagogika, koncertiranje, komorna glasba (kvarteti, trii itd.). Verjetno moram šele dognati, kaj mi bo najbolj ustrezalo in na končno opredelitev deluje gotovo več faktorjev. Sicer pa si o tem še nisem na jasnem.

— Kje ste doslej nastopali, mislim izven šolskih prireditev Glasbene matice?

— Letos sem sodeloval na dveh državnih tekmovanjih za soliste, v Vittoriu Venetu in v Carpiju, kjer sem prejel tretjo nagrado. Sodeloval sem v Vardijevem orkestru med prvimi violinisti, z orkestrom GM in kot solist GM pa sem seveda nastopal pri nas in v Sloveniji, nazadnje na reviji slovenskih glasbenih šol v Kranju. Sicer pa več študiram.

— Zakaj ste si za sobotni koncert izbrali prav Bruchov koncert. Vam odgovarja kot interpretu zaradi svoje melodične spevnosti ali zaradi virtuozizmov, ki jih omogoča?

— Predvsem sem Bruchov koncert izbral zato, ker ga imam v programu za diplomski izpit. Je eden od koncertov iz železnega repertoarja violinistov, je priljubljen in sodi med srednjetežke koncerte s tehničnega vidika. Seveda kaj je v muziki težko in kaj je srednjetežko, je pojem zase. Vse je pač odvisno od tega, kako je kakšna skladba izvajana.

— Kaj je trenutno vaša največja želja kot glasbenika in violinista?

— Želja je mnogo in težko bi mogel zajeti vse v enem samem odgovoru. Osebno bi na «svoji koži» rad spoznal, če ima glasbena simfonična kultura, ki se nekje veže na tradicijo in obenem išče nove izraze, nove možnosti izražanja z iskreno, večkrat tudi neiskreno željo prisluhniti ožji ali tudi širši človeški skupnosti, še vrednost in kakšno kulturno vrednost? Kar pa se glasbe na splošno tiče, sem za vzhodno glasbeno kulturo, ki mislim, da nekje postavlja temelje novemu glasbenemu humanizmu in je hkrati avtohtona v svojem glasbenem izrazu, izrazu, ki se že prenaša kot zgled tudi na Zahod. V razcvetu te glasbene smeri, če sem stvarnejši — sovjetske, vidim smisel svojih želja kot glasbenik in violinist.

Razgovor zapisal
JOŽE KOREN

KVIZNI KOTIČEK za otroke

Za danes smo vam obljubili, predstaviti nekaj klasičnih mladinskih knjig za šolarje, prevedenih v neštete jezike, tako da jih dandanes poznajo otroci po vsem svetu. Založba Mladinska knjiga v Ljubljani (v manjši meri pa tudi druge založbe) je poskrbela, da tudi naši otroci postopoma dobivajo v lepih slovenskih prevodih in okusni, včasih celo razkošni opremi (ki seveda knjigo podraži), vse najboljše, kar nudi svetovni knjižni trg. Pri tem ohranja do avtorjev tisti pietetni odnos, ki ga nekatere, posebno italijanske založbe že izgubljajo, kadar imajo pred očmi le komercialni vidik. Marsikateri pisatelj bi namreč njihovih skrajšanih, posladkanih, prirejenih in vsega najboljšega oropanih skrpucal ne dovolil tiskati, ko bi še živel. Kaj naj ima otrok od osladno kričeče ilustriranih površnih izvlečkov iz klasičnih mladinskih del svetovne književnosti, ki so le še skromne obnove originalov! Marsikateri šolnik mi bo pritrdil, ko se bo spomnil, koliko truda je treba, da otroku in mladincu dopoveš, da ni isto, če bere ceneno, kričeče opremljeno skrajšano in oskubljeno izdajo v italijanščini ali pa istega avtorja v resnem celotnem prevodu in morda celo s pripombami in spremno besedo v materinščini.

Tu seveda ne mislim vseh italijanskih založb, saj nekatere resnejše izdajajo npr. zbirke del, ki so dobila mednarodne ali pa italijanske nagrade; kakšna med njimi je celo zaradi preveike doslednosti in modernih pogledov morala s kako dobro zbirko propasti, ker je skomercializirano tržišče še ni bilo zrelo sprejeti. Zato vse spoštovanje resnemu založniškemu konceptu naše Mladinske knjige, ki skrbi za res kvalitetno izbiro del za otroke in mladince.

Poleg razmeroma cenenih izdaj Moje knjižnice in knjig za najmlajše nudi vrsto lepotnih izdaj, med katerimi je očem morda najprijetnejša zbirka BISERI z lakiranimi platnicami, ki bi delala čast vsaki domaci knjižnici. V njej namreč izhajajo dela, ki so na tisti meji, ko jih literarna vrednost že približa knjigam za odrasle in jih zato prav tako navdušeno prebira večji otrok in srednje zahteven odrasli, — in takšne vrste bralcev je pri nas največ.

Ko smo tako nekoliko razčistili pojme o dobrem in slaben konceptu izdajanja del za mladino, se spomnimo sedaj že pokojne, a na knjižnem trgu z nekdanjimi izdajami še pričujoče založbe Mlada obzorja, ki je z letošnjim letom nehala svoje kratko, a uspešno življenje. Prikupila se je s cenenimi izdajami domačih del v ličnih knjižicah enakega formata, ki bi lahko postale prikupna in bogata zbirka slovenskih mladinskih novitet, ko bi se založba ne bila ustrašila premočne konkurence Mladinske knjige. Naj počiva v miru, vendar ji ne želim večnega počitka, temveč čimprejšnje ponovno vstajenje.

Po tem prepotrebnem uvodu bo, upam, vsem, ki skrbijo za domače iz šolsko branje tržaških otrok, nekoliko bolj jasno, pred kakšno vrsto knjig je treba otroka obvarovati. V glavnem pa skuša ta kotiček svetovati, kakšne knjige jim je treba ponuditi v določeni starosti in za določeno jezikovno in razvojno raven. Ker smo se v zadnjem nadaljevanju ustavili pri knjigah za manjše šolarje (s pripombo da pri manj načitanem otroku moramo začeti s takšnimi tudi pri nižješolcu), si danes oglejmo najprej najbolj priljubljene

(Nadaljevanje na 6. strani)

NEKAJ PODATKOV ŠVEDSKEGA ZAVODA SIPRI

Obramba ali varnost

Nekatere države porabijo za vojsko pol proračuna

V teh dneh se ponovno intenzivno govori o zmanjšanju oboroževanja. Hkrati pa ugotavljamo, da smo v zadnjih treh letih, spričo raznih dogodkov, priča še hitrejši tekmi v oboroževanju. Tehnološka tekma med dvema supersilama postaja vedno hitrejša, vojaški izdatki pa se večajo tudi v deželah, ki so s supersilama povezane, vojaški izdatki se večajo tudi v deželah v razvoju. Deloma se da vse to povezati z ameriškim angažiranjem v vietnamski vojni, pa čeprav v Washingtonu trdijo, da bi se radi iz «umazane vojne» odtegnili in vojno «vietnamizirali». Toda vietnamska vojna in tudi razni drugi dogodki po svetu silijo k nekakšni konfrontaciji velikih sil in v tem okviru ZDA nadaljujejo z izpopolnjevanjem antibalističnega raketnega sistema in preizkušajo delovanje strateških raket z več glavami, Sovjeti pa ne zaostajajo za Američani, pa čeprav se o tem veliko ne ve.

Napredek v naporih za razorožitev, naporih, ki prav gotovo niso majhni, je bil v zadnjih dveh letih kaj skromen, neznaten. Obstaja sicer sporazum o neširjenju jedrskega orožja, ki pa bo šele prišel v veljavo, Sovjetska zveza in ZDA so večkrat predložile tudi prepoved izkoriščanja morskega dna za jedrske poskuse. Isti dve deželi se sedaj pogajata tudi v Helsinkih, vendar ju moti celo izražanje večjih upov, ki je bilo izrečeno v Združenih narodih, kar kaže, da sta supersili zelo občutljivi, kar v drugih besedah pomeni, da velikih, prevelikih upov na neko konkretno razorožitev ni. In ker smo v takšnih razmerah, bomo skušali nanizati nekaj podatkov, ki smo jih od časa do časa že navajali, ki pa jih bomo sedaj nekoliko strnili, da bodo poprečnemu bralcu bolj pred očmi, bolj otipljivi:

Po vsem svetu se v parlamentih in v raznih forumih hvalijo, kako se ekonomija naglo razvija in dosega proizvodnja tudi 5 ali 6 celo 7-odstotno povečanje na leto. To prav gotovo ni napačna stvar, toda vojaški izdatki se prav v istem času večajo tudi za 10 odstotkov. To govore konkretni računi za dobo od 1965. do 1968.

Seveda ne veljajo ti podatki prav za vse države. Tu je le poprečje, kajti so države, ki dajo za oboroževanje manj in države, ki dajo tudi 30 in celo 40 odst. svojega proračuna. Izrael da celo nad 45 odstotkov. Zaradi jasnosti bomo navedli tri konkretne primere. Najprej bomo navedli, koliko porabijo za oboroževanje dežele atlantske zveze, koliko dežele varšavskega pakta in koliko odpade v celotnih stroških na tako imenovani tretji svet, za katerega je treba takoj povedati, da šteje po prebivalstvu več kot oba druga bloka, da pa porabi za oboroževanje komaj 15 odst. vsega tega, kar se na leto porabi za oboroževanje na vsem svetu.

Največ potrošijo za oboroževanje ali za obrambo, kot temu rečejo, ZDA. «Obramba» stane ZDA okoli 80 milijard dolarjev, kamor niso vštete določene vsote CIA in tudi določeni stroški Vietnama. Nekdo se je na osnovi povsem konkretnih podatkov «predrznil» zapisati, da stane ZDA njena varnost in vloga «svetovnega žandarja» 102 milijardi dolarjev, kar je 51 odst. vsega njihovega državnega proračuna. Velika Britanija potroši za obrambo pet milijard dolarjev, Zahodna Nemčija je do pred nedavnim trošila več kot troši danes, kljub temu znašajo njeni «obrambni» stroški 4 milijarde dolarjev na leto. Italija in Kanada sta si blizu. Italija porabi kak milijon več kot Kanada, vendar ne ena ne druga ne dosežeta treh milijard dolarjev. Mnogo manj potrošilo Holandska, Turčija, Grčija, Portugalska, Norveška in Danska, kjer potroši največ Holandska, ki se približa 800 milijonom dolarjev, blizu ji je Belgija, dočim ostane Turčija pri približno 500 milijonih dolarjev.

Ko smo tako na hitro opravili s stroški držav atlantske zveze, poglejmo, kaj je v letu 1968 stala obramba države varšavskega pakta. Za Sovjetsko zvezo pravijo, da porabi za obrambo okoli 48 milijard dolarjev na leto. Nekateri trdijo, da so stroški večji, ker da se marsikaj krije v proračunih drugih ustanov. Toda stockholmski mednarodni inštitut za raziskovanja, znan pod kratico SIPRI, ki posreduje te in tudi naslednje podatke, pravi, da je Vzhodna Nemčija v letu 1968 potrošila za vojsko eno milijardo 700 milijonov dolarjev, Poljska je ostala pri 1 milijardi 650 milijonov, Češkoslovaška je pri svojih samih 15 milijonih prebivalcev krepko prekoračila 1 milijardo 400 milijonov, dočim je Romunija komaj komaj prekoračila pol milijarde dolarjev. Madžarska je potrošila še manj in sicer 350 milijonov dolarjev, Bolgarija je ostala pri 200 milijonih, za Albanijo pa računajo, da je porabila za vojsko le kakih 40 milijonov dolarjev.

Ponovno bomo poudarili, da so gornji podatki nepreverjeni. Tudi v Ameriki ali v Angliji, kjer se baje zve prav vse, saj se vsi stroški obravnavajo pred parlamentom, so določeni skladi, ki prav gotovo služijo vojski (pa naj bo tudi obrambi), ki pa se predstavijo javnosti pod najrazličnejšimi etiketami, ki z vojsko nimajo zveze.

Naraščanje stroškov za obrambo velikih in razvitih je očitno. Račun za to pa morajo plačati tudi dežele v razvoju, kjer pa gre za oboroževanje veliko manj sredstev kot v deželah tega ali onega bloka.

NEKAJ, KAR NAM POJASNJUJE RAZNE «ČUDEŽE»

Knjiga na Japonskem

Dežela, kjer se veliko bere in kjer nepismenosti ni

TOKIO, decembra. — Japonska pogosto preseneča. Predvsem tistega, ki si je sliko o tej daljnovzhodni deželi in o njenem prebivalstvu ustvaril med drugo svetovno vojno. Danes pa je Japonska povsem nekaj drugega. In če smo v Evropi in na Zahodu nasploh vajeni govoriti o nekakšnih gospodarskih čudežih, posebno kar zadeva Zahodno Nemčijo, bi takšni vzdevki bolj veljali za Japonsko. Samo ob sebi se razume, da se ni mogla Japonska povzpeti na današnjo raven izključno iz lastnih moči in so ji k sedanjemu stanju mnogo pripomogle velikanske ameriške naložbe, tako da je Japonska danes močno povezana, rekli bi raje zavezana na ameriško gospodarstvo, toda velik delež pri njenem vsestranskem napredku je plod naporov in tudi pritrgovanja poprečnega Japonca v vsakdanjem življenju.

Japonski človek je že «po naravi» skromen, bi rekel kdo. V stvari ga k skromnosti silijo razmere, z druge strani pa je japonski človek izredno marljiv in če moremo priznati tudi vodilnim ljudem kakšno zaslugo pri dosedanjih uspehih, je ta v tem, da so znali skromnost in marljivost japonskega človeka ne le izkoriščati, ampak tudi usmerjati tako, da je Japonska doživela ne enega, pač pa več čudežev.

Eden izmed teh čudežev je tudi — knjiga. In to ni malo. Japonska spada med dežele, kjer se največ bere. Če pride v Italiji po ena knjiga na državljana na leto, jih pride na Japonskem pet. Če je velika Britanija po branju dnevnega tiska na prvem mestu na svetu, je Japonska na drugem. Gornja dva podatka sta več kot zgovorna, posebno če bi ju primerjali s predvojnim stanjem, ko je le redek japonski človek mogel pogosteje seči po knjigi.

In še eno «malenkost» bomo navedli, «malenkost», ki še bolj podčrtuje zgoraj nakazane uspehe: Japonska šteje okoli sto milijonov ljudi, bogastvo dežele pa je skrajno skromno in neki japonski gospodarstvenik je rekel, da je «edino, skoraj edino bogastvo Japonske v delovni sposobnosti in v ustvarjalnosti japonskega človeka», kajti Japonska mora uvažati vse, prav vse.

Vrnimo se h glavni temi tega našega kratkega prikaza, k temi knjike in izobrazbe. Japonska šteje več kot tri tisoč založb. Ne smemo misliti, da se vse te založbe ukvarjajo z dejavnostjo tako pač kot nanese, torej vsaka po svoje. Osnovna komponenta vseh založb je povezanost te tako ogromne dejavnosti, povezanost vseh množičnih komunikacij, povezanost tudi s sistemom izobraževanja, povezanost z gospodarskimi panogami, s kulturnim življenjem in izživljanjem, povezanost s samimi znanstvenimi inštituti in znanstveno strukturo nasploh. Drobcen primer: lani je končalo srednje šole 160.000 srednješolcev. Vsi ne morejo na univerzo. Toda vsi lahko nadaljujejo šolanje preko vrste dopisnih tečajev in preko posebnih televizijskih nadaljevalnih tečajev. In založbe, pa tudi sama TV založba, izdaja učbenike, ki so zelo praktični, tako popolni, da študentu, ki ni mogel na univerzo, omogočijo malo manj kot normalno nadaljnje šolanje, razen v primerih, ko so potrebne laboratorijske vaje.

Vtem ko imamo pri nas knjigarne, ki se pogosto razvijajo v kar dostojna središča kulturne izmenjave tudi z zahtevnejšim občinstvom in knjigarne, ki morajo zapreti vrata, ker poslujejo z deficitom, so na Japonskem uvedli povsem drugačne knjigarne: vrsta trgovskih domov, rekli bi n.pr. jugoslovanskih «supermarketov» ali naših «veleblagovnic», ima večji ali manjši oddelek, ki je namenjen izključno knjigi. So celo velike trgovske hiše, ki imajo celo nadstropje namenjeno izključno knjigi. Knjiga je torej na Japonskem postala obicajno potrošno blago. Morda bi se znal kdo nad tem zgražati, češ da knjiga ne spada med ostalo potrošno blago. O tem bi se dalo seveda razpravljati. Vendar menimo, da bo prav gotovo bolje, če bo človek kupil knjigo, pa čeprav jo bo kupil v veleblagovnici, in jo bo tudi bral, kot da bo tisočkrat šel mimo knjigarne in niti enkrat ne stopil vanjo.

Ko govorimo o razširjenosti knjige na Japonskem, bi morali govoriti tudi o specializaciji založb, namreč o založbah, ki izdajajo strokovne in o založbah, ki izdajajo beletristične knjige. Tu moramo dodati, da je na Japonskem tudi veliko zelo veliko «prelahkega» branja, da se tako izrazimo. Toda velike založbe izdajajo poleg lahkega čtiva tudi izredno dobra dela. Založba «Gakken» n.pr. izdaja kar 50 listov in revij za otroke in mladino. In tu je najrazličnejšega branja na pretek. Vprašanje se v tem primeru postavlja staršem, ali bodo svojemu otroku izbrali boljše ali slabše čtivo.

In še eno podrobnost, za katero menimo, da je vredna omembe: Japonska s težavo plasira svoja dela v tujini. Ne zaradi kakovosti tiskanih del, pač pa zaradi jezika in tiska. Bolj malo je na svetu ljudi, ki obvladajo japonščino in japonsko grafijo. Zato pa Japonska veliko uvaža. Lani je Japonska uvozila knjig v skupni vrednosti 21 milijonov dolarjev. V glavnem ameriških, ruskih in francoskih del.

Pred nedavnim so primerjali Japonsko z najbolj razvitimi deželami sveta. In ko je neki strokovnjak ocenjeval šolstvo na svetu, je ugotovil, da ima najboljšo šolo na svetu Sovjetska zveza, takoj za njo je Japonska. Kar zadeva nepismenost pa je Japonska ne pozna več. Ta dva elementa, ki jima dodajmo še bogato založniško dejavnost, in potem bodo vsa ugibanja o raznih čudežih na Japonskem dovolj jasna.

Preteklo soboto smo na tej strani zapisali, da se bo z današnjim dnem začelo v Ljubljani desetdnevno gostovanje dunajske revije na ledu. Vest smo opremili tudi s sliko. Danes to vest popravljamo s pojasnilom, da dunajski ansambel ne gostuje v Ljubljani, pač pa v Zagrebu, medtem ko bo gostoval v Ljubljani od 23. do 29. t.m. ameriški ansambel «Holiday on Ice». V programu so nastopi slovitih drsalcev, tudi svetovnih prvakov

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vaša potrpežljivost bo rodila zaželeni uspeh. Nevarnost, da se razbije neko staro dolgoletno prijateljstvo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zelo se bo odvignil vaš poslovni ugled. Ustrezna rešitev zapletene srčne zadeve.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Poveročena rešitev nekega zelo nevšečnega administrativnega problema. Razgovor, ki bo v vas zbudil potrtost.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Spoštujte sporazume, ki ste jih podpisali. Manjša sentimentalna pustolovščina.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Vaše stvarno gledanje na neko vprašanje vam bo pri njegovem reševanju v veliko pomoč. Čustva: nepričakovan razplet.

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Nevarnost konkurence bo še okrepila vaša delovna prizadevanja. V ljubezni ne bodite drobnjakarski.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ugoden trenutek za dosego tega, kar vam je trenutno najbolj pri srcu. Ne nekem koncertu se boste kot prerodili.

ŠKORPIJON (od 23 10. do 22.11.) V pretirano mrzlični dejavnosti bo težko preizkušana vaša odpornost. Izpolnite obljubo, ki ste jo pred kratkim dali.

STRELEC (od 23.11. do 21.12.) Dobro pretehtajte svoje besede preden jih vržete na papir. Odstranili boste zapreko, ki vas je ločila od drage osebe.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Dosegli boste sporazum, ki bo trajnega značaja. Pozabite na storjeno krivico.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) S pomočjo neke analize si boste svoje delo v dobri meri skrajšali. Nevarna brezbrižnost.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne menjajte svojega načrta. Neka vam draga oseba bo potrebovala vašo pomoč.

RADIO VELE IZIJA

ČETRTEK, 11. DECEMBRA 1969

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 12.00 Družinski obzornik; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Duo Russo-Safred; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.50 Skladbe za klarinet; 19.10 Pisani balončki; 19.40 Priljubljene melodije; 20.00 Šport; 20 35 F. Jeza: «Komisar Pollin» (radijska drama); 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Juke box; 13.35 R. Rosso: «La dura spina»; 14.00 Duo Amadori-Monteverde; 14.25 Zborovsko petje.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 19.15 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Popevke; 8.30 Barok v glasbi; 9.00 Melodije in ritmi; 9.35 Pevci; 10.30 Orkester; 10.45 Znani popevkarji; 11.00 Ansambel Latora; 11.15 Nove plošče; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Orkester Malneck; 12.00, 12.45 in 14.00 Glasba po željah; 15.30 Iz operetnega sveta; 16.00 Turistične beležke; 16.40 Disneyeve plošče; 17.00 Cankar: «Kralj na Betajnovi»; 17.30 Ritmi; 19.00 Ital. narodne; 19.30 Prenos RL; 22.10 Plesni motivi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje popevke; 9.10 Radijska priredba; 10.35 in 11.06 Ura glasbe; 11.30 Tenorist A. Pertile; 12.05 Kontrapunkt; 13.15 Preizkušajo se diletanti; 14.45 in 15.10 Natečaj za nove pesmi; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Rimske aktualnosti; 17.08 Program za mladino; 19.13 Radijska priredba; 20.15 Operetna glasba; 21.00 Kvartet Amadeus; 22.00 Sindikalna tribuna.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkester; 9.05 Zakaj in kako?; 10.00 Radijska priredba; 10.40 Telef. pogovori; 13.00 Program z G. Cervijem; 13.35 Izbrane plošče; 14.05 Juke box; 15.18 Srečanje s Thomasom; 15.35 Kolesa in motorji; 16.00 Popoldanski spored; 17.35 Enotni razred; 18.00 Glasbeni aperitiv; 19.00 Pevec med množico; 20.00 Kronike in zanimivosti; 20.11 Glasbeno tekmovanje; 21.10 Radijska priredba; 22.40 Nunzio Rotondo.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.40 Klavirske skladbe; 12.20 Donizetti in Casella; 13.00 Brahmsov trio in Schumannov Carneval, opus 9; 14.30 Tri Bachove kantate; 16.10 Ghedini in Mantica; 17.40 Jazz; 18.30 Ruzzante: «Il parlamento» — Tasso: «Aminta»; 20.35 Berlioz: «Trojanci».

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 8.45 Podoba in glasba; 9.10 Orglar Dalla Libera; 10.10 Rossinijeve variacije; 10.20 Klavirska glasba; 12.40 Portret avtorja: Schmitt; 13.30 Dvorakova Stabat Mater.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 7.45 Inform. oddaja; 8.04 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola: Tekoče zlato; 9.35 Lahka glasba; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Virtuoz Van Cliburn; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Čez polja in potoke; 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 «Pesem iz mladih grl»; 14 25 Plesni orkester; 14.40 «Mehurčki»; 15.00 Koncert narodnih pesmi; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Glasbeno popoldne; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Stereofonska oddaja; 18.45 Znanstveniki pred mikrofonom; 19.15 Nino Robić; 20.00 Domače pesmi; 21.00 Sodobna nemška lirika; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Pri hrvatskih skladateljih; 23.05 U. Fasolo: Pesmi; 23.15 Ansambel Les Swingle Singers; 23.40 Jug. pevci zabavne glasbe.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Šola; 12.30 Zgodovina tehnike; 13.00 C potrošnji; 13.30 Dnevnik; 15.00 Ponovitev šole; 17 00 Program za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.40 Program za mladino; 18.45 Kmetijska oddaja; 19.15 Poljudna znanost; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Družina Benvenuti; 22.00 Sindikalna tribuna; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

19.00 Nemščina; 21.00 Dnevnik; 21.15 Pazi, kako govoriš; 22.10 Znanost in tehnika; 23.00 Mednarodno tekmovanje v poeziji.

JUG TELEVIZIJA

20.00, 22.30 Poročila; 9.35, 14.45 TV v šoli; 10.30, 15.40 Nemščina; 10.45, 15.55 Angleščina; 11.00 Francoščina; 16.10 Splošna izobrazba; 18.05 O belem mačku, ki je bil črn; 18.15 Po Sloveniji; 18.40 Spomini E. Kardelja; 19.10 Dubrovniške poletne prireditve; 20.35 T. Mann: Buddenbrookovi; 21.20 Kulturne diagonale; 22.05 Shenandoah — film.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7,8, najnižja 4,9, ob 19. uri 6,8 stop., zračni tlak 1018,6 narašča, veter 12 km/h vzhodnik, vlaga 59 odst., nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,1 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, CETRTEK, 11. decembra DANIJEL
Sonce vzide ob 7,36 in zatone ob 16,21 — Dolžina dneva 8.45 — Luna vzide ob 10,05 in zatone ob 18.28
Jutri, PETEK, 12. decembra ALJOSA

V RDEČI DVORANI TRGOVINSKE ZBORNICE

Začetek dvodnevnega zasedanja o tarifah za promet po cesti med Italijo in ZRN

Previsoke tarife bi zavrle tranzit čez Trst in pospešile promet čez severne luke - Na zasedanju prisoten zastopnik EGS

Predsednik trgovinske zbornice pozdravlja zahodnonemške izvedence v imenu Italijanskega združenja trgovinskih zbornic

V rdeči dvorani trgovinske zbornice zasedata od včeraj dopoldne strokovni ministrski odposlanstvi iz Italije in Zahodne Nemčije. V prvi, ki jo vodi funkcionar z ministrstva za promet odv. Franco, so zastopnik vsedržavnega združenja avtoprevoznikov Tura, zastopnik vsedržavne industrijske zveze Confindustria dr. Capasso in predsednik trgovinske zbornice dr. R. Caidassi kot predstavnik italijanskega združenja trgovinskih zbornic. V odposlanstvu Zvezne republike Nemčije pa so dr. Münz in Körner iz ministrstva za promet, izvedenec dr. Brotschuld, trgovinski ataše pri zahodnonemškem poslaništvu v Rimu Pieronczyk in trije predstavniki organizacije Bundesverband des Deutschen Gutenfernverkehr (BDF) iz Bonna. Posebej je treba omeniti prisotnost zastopnika glavnega ravnateljstva za promet pri evropski gospodarski skupnosti iz Bruslja dr. Schulza, ki ga je vodstvo EGS poslalo na tržaško zasedanje v znak soglasja s pobudo dveh članic šesterice, da skušata čim prej urediti vprašanja, ki se nanajajo na bodoči razvoj medsebojnega prometa po cesti, in v znak prizadevnosti spričo številnih nerešenih vprašanj na področju prevozov znotraj evropske skupnosti.

Do tržaškega zasedanja je prišlo na pobudo predsednika trgovinske zbornice dr. Caidassija, ki je pred kratkim na vzporednem sestanku italijanskih in zahodnonemških izvedencev s področja mednarodnega prometa po cesti v Frankfurtu opozoril nemške in domače izvedence, da bi pripravljene tarife lahko postale usodne za tranzitni promet skoz Trst. Dr. Caidassi je predlagal krajši odlog in povabil nemške izvedence, naj bi nadaljevali razpravo o skupnih tarifah na poznejšem sestanku v našem mestu. Tarife, ki so jih predložili v odobritev na frankfurtskem sestanku, in ki se nanašajo na cestni promet med Italijo in Zahodno Nemčijo, so namreč razmeroma zelo visoke in bi utegnile občutno škoditi tržaški luki. Notranje nemške tarife so v primeru s predlaganimi tarifami na relaciji Italija-ZRN neprimerno nižje in bi zato močno zavrle promet med Jadranskim morjem in srednjo Evropo, medtem ko bi nasprotno razlika v tarifah še bolj kakor danes pospešila promet med srednjo Evropo in Severnim morjem.

V pričakovanju, da bo evropska gospodarska skupnost enotno uredila tudi področje prevozov v šesterici, se posamezne članice skupnosti medsebojno povezujejo z bilateralnimi sporazumi o izvajanju tega prometa in seveda z ustreznimi tarifnimi pravilniki. Dvostranske tarife naj bi omogočile začasno premostitev težav, ki jih na področju prevozov predstavljajo različni pravilniki o teži in razsežnostih cestnih vozil v posameznih članicah šesterice, dalje različne tarifne ureditve, razlika v cenah za gorivo, storitve, zavarovanje, prometni davek, itd. Trst se seveda strinja s tem, da je treba urediti navedena vprašanja na podlagi dvostranskih sporazumov med Italijo in drugimi članicami EGS in torej tudi z Zahodno Nemčijo, vendar se to ne more zgoditi na rovaš tukajšnjega prometa, ki je že tako močno občutil spretnost in gospodarsko daljnovidnost, ki so jo svoj čas pokazali zagovorniki zahodnonemških interesov v okviru evropske gospodarske skupnosti. Trgovinska zbornica se konkretno zavzema za to, da bi obveljala med Italijo in Zahodno Nemčijo vsaj posebna (nizka) tarifa za blago v tranzitu med obema deželama, če že morajo biti druge tarife višje od dosedanjih oziroma višje od tistih, ki bi ustrezale interesom naše luke.

V kakšni meri bo zbornica uspela s tem svojim prizadevanjem, bo pokazal potek razgovorov. Ti bodo trajali še danes, medtem ko bodo strokovnjaki v opoldanskem času obiskali deželnega odbornika za promet Varisca in predsednika neodvisne ustanove za tržaško pristanišče dr. Franzila. Zahodnonemško odposlanstvo bo nato zapustilo naše mesto in odpotovalo v domovino. Na podlagi včerajšnjih razgovorov, na katerih so se strokovnjaki z obeh strani praktično omejili na podrobnejši pregled tarifnega pravilnika, pa je malo verjetno, da bi na tem dvodnevnem zasedanju lahko dosegli popoln sporazum glede višine in ustroja skupnega pravilnika.

Kreditne olajšave za podjetja, prizadeta ob visoki plimi

Takoj po hudi škodi, ki jo je povzročila visoka plima, je deželni odbornik za finance Tripani posredoval pri Tržaški hranilnici, da bi dala posebna ugodna posojila oškodovanim podjetjem. Takoj zatem je upravni svet tega kreditnega zavoda sklenil, da bo dal prizadetim industrijskim, trgovskim in obrtniškim podjetjem posojila v obliki predujma na račun pomoči, ki jo bosta kasneje dali država in dežela, in sicer v višini 100 odstotkov ugotovljene škode. Za ta posojila bodo računali zelo nizke obresti in jih bo treba vrniti v 40 mesečnih obrokih, pri čemer bodo prizadeti za prvih 8 mesecev oproščeni odplačevanja.

Te ugodnosti bodo veljale za podjetja v Trstu, Tržiču in Gradežu in jih bodo deležna na podlagi izjave prosilcev, potrjene po trgovinski zbornici.

Napredne organizacije proti fašistični Grčiji

Stranke PSI, KPI, PSIUP in mladinske organizacije KD, PSI, KPI, PSIUP in ACLI so naslovile na zunanjega ministra Mroa brzojavko, v kateri «zahtevajo, da italijanska vlada glasuje v Parizu brez oklevanja za takojšnjo izključitev fašistične Grčije iz Evropskega sveta».

Podobno brzojavko so poslali ministru Moru tudi bivši politični preganjanci v Trstu, včlanjeni v AN PPIA.

V KROŽKU «CHE GUEVARA»

Debata o Krasu

Danes ob 20. uri bo v Ljudskem domu Ul. Madonnina 19 na pobudo krožka «Che Guevara» javna debata o temi: «Zaščita Krasa - družbena in politična obveznost».

Uvodno besedo bo imel prof. Livio Poldini.

GLASBENA MATICA - TRST

Jubilejna sezona 1969-1970

V SOBOTO, 13. DECEMBRA 1969 OB 21. URI
V KULTURNEM DOMU, ULICA PETRONIO 4

JUBILEJNA AKADEMIJA

OB 60. OBLETNICI USTANOVITVE IN 25. OBLETNICI OBNOVITVE DELOVANJA GLASBENE MATICE

Sodelujejo:
ORKESTER AKADEMIJE ZA GLASBO IZ LJUBLJANE
SOLISTA: ŽARKO HRVATIČ — violina
ALEKSANDER VODOPIVEC — klavir
MLADINSKI PEVSKI ZBORI iz Devina, Nabrežine, z Opčin in iz Trsta,
DIRIGENTA: OSKAR KJUDER
BORIS ŠVARA
Skladatelji: Bruch, Hačaturjan, Ota, Vodopivec.

Prodaja in rezervacija vstopnic v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manna 29 (tel. 29-779) od 10.12. dalje ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

V nizu proslav 25-letnega delovanja slovenskih šol na Tržaškem prirejata

ZNANSTVENI IN KLASIČNI LICEJ «FRANCE PREŠEREN» V TRSTU

prvo tako proslavo danes, 11. decembra. Dopoldne bo v poslopju

ODKRIT KIP FRANCETA PREŠERNA,

po katerem ima zavod ime.

Zaradi obolelosti nastopajočih je slovesna prireditev, ki bi morala biti danes zvečer, preložena na 20. t.m.

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom

V nedeljo, 14. decembra ob 16. uri
JAKA ŠTOKA

MOČ UNIFORME

burka s petjem v treh dejanjih

V foyerju balkona je odprta grafična razstava skupine ateljeja Avgusta Černigoja. Razstava bo odprta do 15. decembra vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure ter ob vseh predstavah in prireditvah v Kulturnem domu.

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; rezerviranje na tel. 734265.

DRUGI TEDEN NAVDUŠUJOČEGA USPEHA V KINU

GRATTACIELO

NAJVEČJEGA FILMA O VOJNI, KAR JIH JE BILO DOSLEJ USTVARJENIH

BITKA NA NERETVI

LFC predstavlja film
VELJKA BULAJIĆA
Izzivanje nemogočega

Po abecednem redu: **Sergej Bondarčuk, Yul Brynner, Anthony Dawson, Milena Dravić, Card Jurgens, Silva Koščina, Hardy Krüger, Franco Nero, Renato Rossini, Spela Rozin, Lojze Rozman, Ljubiša Samardžić, Oleg Vidov, Boris Dvornik, Orson Welles in Bata Živojinović.**

PREDSTAVE OB 16., 19. in 22. uri

VAL EPIDEMIJE ZAJEL TUDI NAŠE MESTO

Skoraj 50 tisoč ljudi na Tržaškem v posteljah zaradi obolenja za gripo

Bolnišnice so natrpane - Obolenja tudi med zdravniki in bolničarkami - Vedno več šolskih klopi praznih - Zdravniki priporočajo vitamin C, kuhano vino, toplo obleko in izogibanje javnih lokalov

Azijska gripa (virus A 2 Hong Kong), ki so ji nekateri prve dni napačno nadeli pridevnik «sideralna», češ da so jo prinesli kozmonavti z Lune, čeprav so kozmonavti in «bleda luna» pri tem popolnoma nedolžni, je zajela razne evropske države in vedno bolj razsaja tudi v našem mestu in na podeželju. Vedno več je napisov na vratih trgovin in javnih lokalov: «zaprto zaradi bolezni» tako v mestu kot na podeželju. Točnih podatkov ni, ker se večina bolnikov zdravi doma, računajo pa, da na Tržaškem leži z gripo v postelji skoraj 50 tisoč bolnikov. V šolah je vedno več praznih klopi, v uradih in raznih podjetjih znaša odsotnost zaradi gripe od 12 do 20 odst. Zaradi gripe so odložene razne prireditve, javni lokali so bolj prazni, na ulicah je manj ljudi, polna natrpana pa je bolnišnica.

Vodstvo glavne bolnišnice in bolnišnice pri Magdaleni je zaradi gripe prepovedalo obiske, da se ne bi okužba razširila na bolnike. Razen tega iz glavne bolnišnice sporočajo, da nimajo več prostora in priporočajo, naj se bolniki zdravijo doma, razen najbolj resnih primerov. Vsa mesta v glavni bolnišnici in pri Magdaleni so zasedena. Postelje so postavili celo v prostorih blagovne in v podzemeljskih prostorih. V bolnišnicah pa imajo velike težave tudi zaradi tega, ker gripa ne izbira svojih žrtev in se je lotila tudi zdravnikov ter bolničark. Nad 50 bolničark je v postelji, prav tako pa se je nalezlo gripe precej lekarnarjev, tako da imajo polne roke dela in težave tudi v lekarnah. Ljudje so seveda navalili na lekarne in zaloge zdravil proti prehladu, sirupi itd. se krčijo.

Bolnikom priporočamo, naj se ravnajo po navodilih zdravnikov, naj bodo na toplem in naj ne zapuščajo doma, dokler niso popolnoma okrevali, sicer je velika nevarnost, da se jih bo gripa spet lotila s še večjo silo. Specialisti so tudi ugotovili, da se virusi raznih vrst grip radi potuhnejo in nato spet pojavijo ob ugodni priliki.

Kot preventivno sredstvo, da se izognemo gripi, priporočajo vsakovrstno uživanje vitaminov C (limone, pomaranče, itd.), kuhano vino, lahko, toda izdatno hrano, toplo obleko, izogibanje lokalov, kjer je dosti ljudi.

Tudi na Goriškem zelo občutijo gripo, saj računajo, da je zajela 40 odst. prebivalstva. Nekateri javni uradi so sploh zaprti, ker so zboleli vsi uslužbenci. Nič bolje ni v Furlaniji, v Karniji in v Kanalski dolini in v Beneški Sloveniji.. V neki vasi v občini Podbonesec je zaradi gripe v postelji 80 odst prebivalcev.

Denarne podpore stavkajočim

Delavci, ki so se zaradi zadnjih stavkovnih gibanj znašli v posebno težkih razmerah, so vabljeni, da vložijo na tržaško občinsko vlogo za dosego denarne podpore.

Obrazci z vsemi zahtevnimi podatki so na razpolago pri vratarju steklene palače v Prehodu Costanzi 2. Rok za predložitev vlog poteče 31. dec. 1969.

Rešilni avto Rdečega križa je moral včeraj popoldne pohiteti v Milje, kjer se je 92-letna Fioretta Rizzi vd. Busatto iz Ulice Scala Oro št. 1 poškodovala pri padcu s postelje. Nečakinja Ondina so je pospremila v splošno bolnišnico, kjer so jo sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Zaradi precej hudega udarca v glavo in v desno stegno ter raznih drugih lažjih udarcev, so si zdravniki pridržali prognozo.

RAZVOJ KOVINARSKEGA SPORA

Zasebne tovarne: stavka Javna podjetja: posvetovanje

Danes skupščine za ratifikacijo nove delovne pogodbe v ladjedelnici, arzenalu, železarni in «Italcantieri» - Stavka v čistilnicah

Naftne čistilnice so se ustavile zaradi oklicane tridnevne neprekinjene stavke, medtem ko je živahna dejavnost med kovinarji, neglede na to, če pripadajo stroki javnih kovinarskih delavcev ali pa so zaposleni v zasebnih tovarnah. V slednjih se boj zaostruje v pričakovanju končnega in najhujšega spopada z zvezo industrijcev. Tako je za zasebne kovinarje jutrišnji dan označen po razčlenjenih prekinitvah dela v manjših podjetjih, v drugih pa so sindikalne zveze oklicale celodnevno stavko. Pol dneva bodo stavkali zasebni kovinarji tudi v petek od 12. ure dalje.

Na drugi strani pa se danes začnejo po državnih tovarnah delavske skupščine z dnevnim redom, ki obsega samo eno točko — ratifikacijo načelnega sporazuma med «Intersindom» in sindikalnimi zvezami o sklepu nove delovne pogodbe. Poleg tega pa bodo po vsej verjetnosti razpravljali tudi o pomoči, ki jo javni kovinarji lahko nudijo svojim delovnim tovarišem iz zasebnih obratov.

Take skupščine s prisotnostjo sindikalistov bodo v ladjedelnici «Sv. Marka» od 8.30 do 10. ure, v arzenalu za popravljanje ladij od 10.30 do poldne, v škedenjski železarni družbe «Italsider» od 12.30 do 13.30, od 14.30 do 16. ure pa v tovarni strojev «Sv. Andreja».

V ostalih podjetjih z javno soudeležbo kapitala pa bodo ratifikacijske skupščine jutri, in sicer v podjetju «Italcantieri» bosta kar dve skupščini, ena v Lloydovem stolpu ob 12.30 druga pa na sedežu na Korzu Cavour ob 14.30. Ob 18. uri bo ratifikacijska skupščina za delavce v podjetjih «Alfa Romeo Trieste» in ENCIFAP.

Ni nobenega dvoma, da bodo delavci novo delovno pogodbo soglasno ali z veliko večino glasov odobrili, toda važna je predvsem praksa, ki so jo ob primeru začeli sindikati, ko so sklenili, da se bodo odpovedali absolutnemu mandatu in organizirali splošna posvetovanja, podpis pogodbe same pa pogojili predhodni ratifikaciji delavcev.

Kriški ribiči, nabrežinski in repenski kamnarji v TV oddaji

«KAMEN IN MORJE»

Oddaja, ki jo je z ekipo TV Ljubljana pripravil dopisnik Igor Gruden, bo na programu TV - Ljubljana v petek, 12. t.m. od 19. do 19.50.

PO SKLEPU ŽELEZNIŠKE UPRAVE

Do 20. decembra prekinjen dovoz blaga prek meje

Na openski postaji 1000 vagonov - Postajo je treba primerno povečati

Tržaški odsek uprave državnih železnic je včeraj ustavil na meji kompozicije, natovorjene z raznim blagom in namenjene v tržaško pristanišče oziroma naprej v notranjost Italije. V zadnjem času je namreč prispelo žez mejo iz sosedne Jugoslavije in iz nekaterih vzhodnoevropskih držav toliko blaga, da niti železnica niti carinska služba nista bili kos prometu. Železnica ne bo sprejemala novih kompozicij do 20. decembra; vlaki v tranzitu pa imajo kljub temu prosto pot čez naše področje.

V zadnjem času beležijo na openski železniški postaji, kakor rečeno, nenavadno živahnost: poprečno število natovorjenih vagonov je doseglo po 350 na dan v smeri proti Trstu in 200 do 300 v nasprotno smer. Zaradi nepričakovanega navala blaga je danes na openski postaji kakih 1000 vagonov, s katerimi se ukvarjajo železničarji in cariniki. Da bi olajšali položaj na tej postaji, so odpremili v Trst okoli 250 vagonov, nadaljnjih šest kompozicij pa so poslali v razne vmesne postaje na progi Trst - Mestre. Ob tej priliki — promet naj bi namreč narastel zaradi povečanih italijanskih uvoznikov pred božičnimi in novoletnimi prazniki je openska postaja ponovno pokazala, da ni kos zahtevam naraščajočega prometa med Italijo in Vzhodno Evropo. V zadnjih 10 letih se je obseg menjave s temi državami povečal na šestkratno višino, zmogljivost tukajšnjega železniškega omrežja in carinske službe pa je v glavnem ostala nespremenjena, (spomnimo se samo na poletne morije živine na proseški postaji). Openska postaja nameravajo zdaj razširiti, tako da bo njena zmogljivost narastla na dvakratno sedanjo višino, in želeti je, da bi do tega prišlo čimprej.

Gattova monografija o kiparju Mascheriniju

Alfonso Gatto je v italijanskem pesništvu veliko ime. Tržaškega kiparja Marcella Mascherinija pa ni potrebno posebej predstavljati, saj ga ne pozna le sleherni ljubitelj likovne umetnosti v naši ožji deželi, pač pa gre njegov sloves tudi preko državnih meja. In sinteza teh dveh imen v knjigi z naslovom Alfonso Gatto: «Mascherini» je prav gotovo osnova za uspeh, ki kateremu so pripomogli zavzetost milanskega založnika Vannija Scheiwillerja in sposobnost tržaških grafičnih strokovnjakov, tiskarjev in cinkografov. Vedeti namreč moramo, da je milanski založnik poveril tisk in opremo te dragocene monografije o znanem tržaškem kiparju tržaškim tiskarskim podjetjem.

In sedaj, ko so bili napori za izdajo tega dela kronani z uspehom, je bilo treba novo delo predstaviti tržaškemu občinstvu. To je prevzel nase direktor tržaške Ljudske knjižnice prof. Stelio Crise, ki je sinoči v razstavni dvoranici Ljudske biblioteke prav na kratko spregovoril o delu in ljudeh, ki so k uspehu največ prispevali. Opravičil je odsotna Alfonsa Gatta in Marcella Mascherinija, ki ju je priklenila na posteljo močno razširjena gripa, pozdravil navzoče, med katerimi smo videli veliko predstavnikov oblasti s samim generalnim vladnim komisarjem Linom Cappellinijem na čelu, predstavnike kulturnega življenja in predstavnike tiska. Mimogrede je duhovito ošvrknil tudi pomanjkanje pobude med tržaškimi založniki ali kapitalisti, kot je dobesedno rekel, ker se niso upali lotiti tega, česar se je lotil milanski založnik švicarskega porekla. In s tem je bila formalnost otvoritve zaključena.

Nato si je zelo številno občinstvo začelo ogledovati slike na kakih petih panojih, in sicer slike, ki predstavljajo razna Mascherinijeva dela. Ogledovalo si je številne črteže, ki so umetniku služili kot osnova za njegove skulpture, nato pa je občinstvo moglo v treh vitrinah slediti nastajanju monografije, začenši z rokopisom, stavkom in korekturami, pa preko poskusnih barvnih odtisov, vse do nastanka knjige, zelo lepega tiskarskega uspeha, h kateremu so pripomogli mnogi tržaški grafiki, tiskarski umetniki in tudi fotografski umetnik Alfonso Mottola, ki je posnel vse fotografije Mascherinijevih skulptur, ki so po klišejih cinkografije ZTT prišle v knjigo. V posebni vitrini so fotografije vseh, ki so sodelovali pri tehnični izvedbi tega zahtevnega tiskarskega dela.

Kogar pot zanese mimo Ljudske biblioteke po Ulici Teatro Romano, naj stopi v razstavno dvorano in si razstavo ogleda. Ne bo mu žal.

V nedeljo na Opčinah

Spominska svečanost

V nedeljo, 14. t. m., ob 15.30 bo na strelišču na Opčinah

SPOMINSKA SVEČANOST

ob obletnici ustrelitve **Vika Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa, Pinka Tomažiča in Ivana Vadnala.**

Spominsko svečnost prirejajo partizansko združenje ANPI, Združenje političnih preganjancev ANPIA in združenje bivših političnih deportirancev ANED.

Govorili bodo Danilo Stubel, sen. Paolo Sema, Nadja Pahor, Licia Chersovani in Dušan Lovriha.

IZŠEL JE

Jadranski koledar 1970

V TEH DNEH GA BODO IMELI VSI POVERJENIKI, V PRODAJI PA BO TUDI V KNJIGARNAH!

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 10. decembra 1969 se je v Trstu rodilo 18 otrok, umrlo pa je 31 oseb.

UMRLI SO: 77-letna Maria Clapis vd. Martini, 62-letni Giovanni Gradischar, 58-letna Anita Vattovaz por. Gigli, 65-letni Raffaele Gropazzi, 67-letni Massimiliano Fonda, 60-letna Maria Raunich por. Ferro, 77-letna Giovanna Kozina vd. Cossi, 61-letni Mario Cavalli, 84-letna Giuseppina Zancovich vd. Zonta, 78-letni Guido Potossi, 78-letni Giuseppe Macor, 83-letni Nicolò Flego, 61-letni Bruno Finderle, 77-letni Giulio Deste, 50-letna Nives Borghes por. Zollia, 64-letna Paolina Skerks vd. Ritossa, 77-letni Vittorio Gec, 66-letni Carlo Sergi, 74-letni Dubardo Castellacci, 83-letna Giovanna Bernich vd. Zacchigna, 70-letni Francesco Potenza, 56-letna Nella Maldini por. Stradella, 70-letna Caterina Basso vd. Ruzzier, 95-letni Francesco Pangos, 87-letna Giovanna Kravagna vd. Mercanti, 80-letni Giuseppe Dolenc, 71-letni Giovanni Furlan, 1 mesec star Ferruccio Valberghi, 75-letna Sebastiana Cori vd. Giuffrida.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26, Dr. Rossetti, Ul. Combi 19, Dr. Signori, Trg Ospedale 8, Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg S. Giacomo 1, Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1, Ai Due Mori, Trg Unità 4, Nicoli, Ul. di Servola 80 (Skedenj).

Gledališča

VERDI

V soboto ob 20. uri za red A v parterju in ložah ter za red B na balkonih in galerijah prva predstava Wagnerjeve opere «Tristan in Izolda», ki zaključuje prvi del operne sezone 1969/70.

Opera bo izvajana v izvirnem jeziku pod vodstvom dirigenta Luigija Toffola in v režiji Giancarla Menottija, scene in kostume pa je zasnoval Luigi Samaritani in so iste kot so bile na lanskem festivalu v Spoletu.

Nastopili bodo: tenorist Claude Heater (Tristan), sopranistka Catarina Ligendza (Izolda), mezzosopranistka Sylvia Anderson (Brangania), baritonist Antonio Svorc (Kurvenald), basist Malcolm Smith (kralj), Giuseppe Botta, Lucio Rolli, Vito Susca in Dario Zerjal.

Orkester in zbor gledališča Verdi, zborovodja Gaetano Riccitelli.

V nedeljo ob 16. uri tretja predstava Menottijeve opere «Svetnica iz Bleecker Streeta». Dirigent Maurizio Arena, režija Giancarlo Menotti. Scene in kostumi Bernard Dayde. Glavni nastopajoči: Ana Maria Miranda, Franco Bonisolli, Gloria Lane, Pierre Filippi, Anna Assandri, Maria Minetto, Gianni Socci in Gemma Marangoni.

Medtem, ko se pri blagajni gledališča nadaljuje prodaja vstopnic za prvo predstavo opere «Tristan in Izolda», se danes dopoldne začenja prodaja vstopnic za nedeljsko dnevno predstavo.

POLITEAMA ROSSETTI

Tollerjeva ekspresionistična drama «Uomo Massa» bo na sporedu v torek v Rossettiju, kjer je nocoj ob 21.30 na vrsti De Robertova drama «Kraljevi namestniki». Predstave bodo trajale do vključno nedelje.

Kratkemu ciklu predstav «Uomo Massa» bodo za božične praznike sledile uprizoritve četrte abonmajske predstave «Savonarolovo preganjanje in smrti» v izvedbi turinskega Stalnega gledališča.

NEMSKI KULTURNI INSTITUT

V Nemškem kulturnem instituttu bo v soboto, 13. t.m. ob 21. uri nastopilo gledališče «Forum-Theater» iz Berlina z delom Petra Handkeja «Kaspar», v režiji Günthera Bücha. Peter Handke se je rodil leta 1942. Njegovo delo «Kaspar» je bilo prvič izvajano lani v Benetkah.

Razstave

«Romani za figure» je naslov osebne razstave slikarja Savina Colonija, v občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità. Razstavljene so najnovejše slike in skulpture. Razstava bo odprta do 20. decembra od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure ob delavnikih in od 10. do 13. ure ob praznikih.

Deželni sindikat lepih umetnosti pripravlja božično slikarsko in kiparsko razstavo, ki se bo začela 20. t.m. v razstavni dvorani «Cesare Sofianopulo». Umetniki lahko sodelujejo vsak s po enim delom, ki mora biti izročeno do nepreklicno 15. t.m. v tajništvu sindikata na Trgu Papa Giovanni 6, soba 32 ob delavnikih (razen v sobotah) od 9. do 12. ter od 17. do 19. ure. Okviri ne smejo presegati velikosti 80 cm v osnovi.

V razstavni dvoranici v Ul. Teatro Romano 7 je odprta razstava ob objavi monografije, ki jo je Alfonso Gatto posvetil kiparju Marcellu Mascheriniju.

Izleti

SPD Trst organizira v nedeljo, 14. t.m. avtobusni izlet v Trbiž ob priliki smučarskega tečaja. Cena: 1.200 lir za člane in 1.400 lir za nečlane. Vpisovanje v Ul Geppa 9, tel. 31-119. Odhod bo ob 6.30 iz Trsta z začetka Ulice Fabio Severo, ob 6.45 s Proseka izpred šole, ob 6.50 iz Križa izpred avtobusne postaje, ob 6.55 iz Nabrežine izpred avtobusne postaje.

SOŽALJE

Športno društvo Breg izreka svojemu nogometašu Vladimiru Bordonu sožalje ob smrti dragega očeta.

SOŽALJE

Prosvetno društvo Slavec iz Ricmanj izreka iskreno sožalje častni članici gospodični Olgi Demark ob izgubi dragega brata.

Kino

Eden 16.00 «La caduta degli dei». Dirk Bogarde, I. Thulin. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Nazionale 16.00 «Angeli bianchi, angeli neri». Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 15.30 «Un Maggiolino tutto matto». Dean Jones. Technicolor, mancolor.

Grattacielo 16.00 «Bitka na Neretvi». S. Bondarčuk, Y. Brynner, S. Košćina, F. Nero, O. Welles. Eastmancolor.

Excelsior 15.00 «Certo, certissimo, anzi ... probabile». C. Cardinale, C. Spaak. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 15.30 «Il californiano». Charles Bronson. Eastmancolor.

Filodrammatico 16.30 «Brucia, ragazzo brucia». Monica Strebel, Françoise Prevost. Colorscope. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Alabarda 16.30 «Satyricon». Režija F. Fellinija. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Butch Cassidy». Paul Newmann. Technicolor.

Cristallo 16.00 «Il commissario Pepe». Ugo Tognazzi. Technicolor.

Capitol 16.30 «L'isola delle svedesi». Catherine Diamant, Eva Green, Nino Segurini. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 «Il cervello». David Niven, J. P. Belmondo. Technicolor.

Vittorio Veneto 15.30 «Rocco e i suoi fratelli». Annie Girardot, Renato Salvatori.

Ideale 16.00 «Vacanze sulla Costa smeralda». Little Tony, Tom Ucci. Technicolor.

Abbazia 16.00 «Tre gendarmi a New York». Louis de Funes. Technicolor.

Astra 16.30 «Brutti di notte». Franco Franchi, Ciccio Ingrassia. Technicolor.

KINO NA OPČINAH

danes ob 18. uri Technicolor dramatičen film:
UN LUNGO GIORNO PER MORIRE
Igrajo: O. Hemmings, T. Bell, T. Beckley

KINO «IRIS» PROSEK

danes ob 19.30 barvni western film:
DAI NEMICI MI GUARDO IO!
Igrajo: C. Southwood, J. Mateos in A. Chelli

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Vladimira Guština

Enaka zahvala č. g. župniku, darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: ŽENA, SINOVI z družinami in drugi sorodniki

Trst, Ljubljana, 11. decembra 1969

slikanice pravljice
pripovedke povesti

skratka, izredno bogat izbor
najlepšega otroškega in mladinskega čtiva,
s katerim boste za praznike
obdarili vaše male
vam nudi

tržaška knjigarna
TRST — ULICA SV. FRANČIŠKA 20
Telefon 61-792

+

10. decembra je preminila naša draga

JOSIPINA CERKVENIK vd. GERMANI

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 12. t. m. ob 9.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo sestri Antonija in Fani, nečaki, pranečaki in drugi sorodniki

Primaria Impresa Zimolo

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORANI

Zaradi trčenja v avtobus redne proge obsojen lambretist, šofer pa oproščen

Na cesti Bazovica-Občine streljala med vožnjo z avtom na cestne znake

Septembra lani je prišlo proti večeru na Furlanski cesti tik pred nepreglednim dvojnim ovinkom do še kar hude prometne nesreče: sredi ovinka sta treščila lambreta, ki jo je upravljal 23-letni Giorgio Bergamasco iz Androna degli Orti, in avtobus proge Trg Oberdan — Rumena hiša, ki ga je šofiral 41-letni Renato Mikac iz Bujske ulice 5. Ker se je pri nesreči hudo poškodovala 20-letna Adriana Giorgi iz Ul. S. Forti, ki so jo s pridržano prognozo sprejeli na nevrokirurški oddelek, so oba prijavili sodišču pod obtožbo, da sta zaradi prehitre in nepreviдne vožnje zakrivila dekletu telesne poškodbe, zaradi katerih se je zdravilo 6 mesecev in ki so ji pustili posledice na živčnem sistemu.

Šofer avtobusa je zavrnil vsakršno odgovornost, saj se je s težkim vozilom držal le kakih 80 cm od zida, vrhu tega pa je vozil zmerno, kar dokazuje dejstvo, da se je takoj ustavil. Bolj neroden položaj je bil za Bergamasca, ki je oplazil avtobus na levi strani in zavozil naprej, dokler se ni s sopotnico Giorgijevo zvrnil.

Na podlagi izsledkov policijske preiskave je pretor Esti razsodil, da Mikac ni odgovoren za nesrečo, zaradi česar ga je tudi oprostil, češ da ni izvršil kaznivega dejanja. Nasprotno pa je obsodil, čeprav pogojno, Bergamasca na 120.000 lir globe in odredil, da mu za dobo devetih mesecev odvzamejo vozniško dovoljenje.

* * *

Marca meseca je neka ženska opozorila policijo, da se pred barom «Istria» v Ul. Fiordališi prepirajo trije vinjeni mladeniči. Agenti, ki so nemudoma prišli na kraj, niso našli nikogar, a ker so zvedeli, da so se ti oddaljili s fiatom 850 bele barve, so jih kmalu zasačili pri Obelisku. Za volanom avta je bil 25-letni univerzitetni študent Luciano Zoccolin iz Ul. Parini, v vozilu pa sta bila še 24-letni Bruno Borri iz Ul. Galilei in 24-letni dramaturg, sicer invalid brez dela Rocco Candela iz Ul. Martiri della Libertà. Ker je imela trojica v avtu dve karabinki, so vse odreljali na policijo, kjer so ugotovili, da niso imeli ustreznega orožnega lista. Prav tedaj pa se je na policiji zglasila 32-letna Marta Kalc por. Guštin iz Padriča 7, ki je prijavila, da je nekdo s streljom razbil šipo last njenega moža Karla v Padričah št. 14. Drobec svinca, ki je razbil šipo je bil enak drugim, ki so jih zaplenili trojici.

Tako je prišlo na dan, da sta se Borri in Candela urila v streljanju na cesti Bazovica-Občine in kar med vožnjo streljala v cestne znake in tokrat tudi v šipo bara. Stodo, ki so jo povzročili so poravnali zaradi česar je lastnik bara preklical ovadbo.

Borri, ki ga poznajo kot človeka s patološko nihi istično osebnostjo in Candela, ki naj bi bil psihopat, sta se tako znašla z obtožbo posesti orožja brez ustreznega dovoljenja. Sicer sta bila imela na vesti tudi druge kršitve zakona, za kar bi se morala zagovarjati pred sodiščem. Oba sta bila obtožena, da sta razbila Marijin kipec na stavbi št. 15 v Ul. Rittmayer, s čimer sta sramotila državno vero. Borrija pa so tudi obtožili spolzkih dejanj, ker je šel na potrebo kar sredi Trga Škorlja.

Do razprave, ki bi morala biti včeraj, pa ni prišlo, ker so ugotovili, da pozivnice na proces Borriju, ki je v tujini, niso dostavili.

* * *

Uradnica Ulcigrai Ellida iz Ulice Ponziana je kar čudno pogledala, ko so ji lani prinesli zapadle menice z njenim podpisom in z imenom njenega svaka. Ker ona ni nikoli podpisala menic, je zadevo prijavila policiji, ki je zadevo kmalu razčistila. Menice je z lažnim imenom podpisala njena sestra Nevia Ulcigrai por. Casalli iz Ul. del Pane 3, ki je morala za to svojo nesramnost odgovarjati septembra letos pred sodiščem. Sodniki so ji tedaj prisodili 8 mesecev zapora, s prizivom, ki so ga obravnavali včeraj, pa je dosegla, da so ji kazen znižali na 7 mesecev in 4 dni zapora.

* * *

Za tri tatvine z vlomi v stanovanja in z izkoriščanjem gostoljubja, ki so mu prinesle le borih 281.000 lir, je videmsko sodišče julija letos obsodilo 31-letnega Giancarla Casaro iz furlanskega glavnega mesta na 1 leto, 4 mesece in 15 dni zapora, ki bi jih moral presedeti ter na plačilo 50.000 lir globe. Kot vsi, je tudi Casarsa vložil priziv in tokrat je naletel na bolj usmiljene sodnike, ki so mu zaradi priznanja olajševalnih okolnosti znižali kazen na 11 mesecev in 5 dni zapora ter na 37.000 lir globe. Imel je tudi srečo, da je kazen pogojna za dobo petih let.

* * *

NA ZASEDANJU V OKVIRU EGS V BRUSLJU

Predlogi odbornika Stopperja za razvoj deželnega gospodarstva

Važnost tržaškega pristanišča za menjave med srednjo in vzhodno Evropo in čezmorjem

V Bruslju je bilo zasedanje, za katero je dal pobudo italijanski odsek sveta evropskih občin in katerega so se udeležili odborniki dežel s posebnim statutom, ki odgovarjajo za načrtovanje in za gospodarske zadeve sploh. Namen srečanja je bil seznaniti deželne predstavnike z organizacijo, ustrojem in pobudami Evropske skupnosti ter dati tem predstavnikom tudi možnost, da orišejo na evropski ravni položaj in vprašanja posameznih italijanskih dežel. Šlo je konec koncev za koristno navezavo stikov z oblastmi Evropske gospodarske skupnosti s posebnim poudarkom na člane generalnih ravnateljstev za gospodarska in finančna vprašanja, za deželno in socialno politiko ter za izvršne organe.

Našo deželo je zastopal na srečanju odbornik Stopper, ki je obravnaval potrebo takšne politike na evropski ravni, ki bi pripomogla k temu, da ne bi bila naša dežela ločena od vodilnih razvojnih smeri. Ko je Stopper govoril o zemljepisnem in političnem položaju Furlanije-Julijske krajine, je poudaril, da ima naša dežela tradicionalne menjave in odnose z državami izven EGS ter da služi tržaško pristanišče važnim prometnim tokovom med srednjo in vzhodno Evropo na eni strani ter Sredozemljem in Srednjim in Daljnim vzhodom na drugi. Zaradi političnih razmer po zadnji vojni je postala Furlanija-Julijska krajina v znatni meri «mrtev kot», zapora Sueškega prekopa pa je še nadalje prispevala k prekinitvi prometnih tokov tržaškega pristanišča.

Zatem je odbornik Stopper naglasil nekatere podatke o gibanju prebivalstva, o izseljevanju, o zaposlovanju in proizvodnji. Dejal je tudi, da obnovitev odnosov med državami z različno politično ureditvijo še ne pomeni, da se deželna avtomatsko ponovno uvrsti v tradicionalni tok menjav, za kar je potrebna širša politika na evropski ravni. Pripomnil je nadalje, da bi morali začeti ta mesec na pobudo glavnega ravnateljstva za deželno politiko pri EGS in italijanske vlade ob udeležbi deželne uprave Furlanije-Julijske krajine študijo o posebnem položaju naše dežele ter izrazil željo, da bi se iz te študije rodile smernice za konkretne akcije. Izdelati bi bilo namreč treba razvojni načrt, katerega bi skupno uresničili država in Evropska skupnost v povezavi z deželnimi organi.

CASINO' PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ
Odprto vse leto
vabi na praznovanje ob božičnih in novoletnih praznikih

Casinò Villa Rosalia
■ PRIPRAVLJA POSEBEN LASTNI PROGRAM ZA SILVESTROVO
■ NA SLOVESEN NAČIN BOSTE DOČAKALI NOVO LETO 1970
■ Za informacije in rezervacije telefon 71814, dnevno od 19.30 dalje

ODPRT JE NOV
KASINO V LJUBLJANI
Kazino na evropski ravni v jugoslovanskem «Milanu» s sedežem v modernem, izbranem in središčnem
HOTELU SLON
Dve restavraciji, od katerih ena tipična, nočni klub, dva bara, dve kavarni, slaščičarna, sladoledarna, snack-bar
ROULETTE, BACCARA, CHEMIN DE FER, BLACK JACK

HUDA PROMETNA NESREČA V UL. REVOLTELLA

NA OVINKU Z VSO SILO TRČIL V 2 PARKIRANA AVTOMOBILA

Ponesrečenca so sprejeli v bolnišnico s pridržano prognozo zaradi udarca v glavo, delne paralize in drugih poškodb

Prevelika hitrost avtomobila in najbrž nenadna slabost, ki je obšla voznika, sta glavna vzroka hude prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj, v zgodnjih popoldanskih urah, v Ulici Revoltella, v bližini končnega postajališča avtobusa št. 11. Tako je izjavil orožniški podčastnik Martini z Rocolske orožniške postaje, ki je kmalu po hudem dogodku prispel na kraj nesreče. Podroben potek nesreče in njeni dokončni vzroki pa niso še povsem znani, ker leži glavna priča pretresljivega dogodka hudo ranjena na nevrokirurškem oddelku splošne bolnišnice.

Ranjenec je 36-letni natakar Bruno Gratton iz Ulice dell'Eremo št. 175/9. Gratton se je okrog 14 ure peljal z avtomobilom fiat 600 TS 33824 proti predmestju. Na nekem ovinku v bližini omenjenega postajališča pa je njegov avtomobil iz že omenjenih vzrokov zaneslo proti desnemu robu cestišča. Še preden je utegnil nesrečni voznik pritisniti na zavore, je avtomobil opazil najprej parkirani avtomobil fiat 1100 z registracijo TS 44845 ter se nato z vso silo zaletel še v fiat 500 z registracijo TS 83268, ki je bil tudi pravilno parkiran na desni strani ceste, nekoliko naprej od fiata 1100.

Trušč pločevine je kmalu priklical na cesto precej ljudi, ki so nemudoma obvestili o nesreči orožnike in reševalno postajo. Ranjenca, ki je pri silovitem trčenju razbil z glavo vetrobran svojega avtomobila in dobil pri tem hude rane in verjetne notranje poškodbe, so naložili na gasilski rešilni avto, ki ga je z vso brzino odpeljal v splošno bolnišnico. Tu so ga, kot rečeno, sprejeli na nevrokirurškem oddelku s strogo pridržano prognozo. Poleg hudih udarcev in ran so mu zdravniki ugotovili tudi delno paralizo, zaradi česar se niso še dokončno izrekli.

Nona in vnukinja hudo padli po stopnicah

Iz zaklenjenega stanovanja v drugem nadstropju poslopja s hišno številko 175/7 v Ul. dell'Eremo so predvčerajšnjim popoldne sosedje zaslišali obupno stokanje ženske in o tem takoj obvestili gasilce. Stokanje je postajalo čedalje glasnejše in ljudje, ki so pred vrati čakali na prihod gasilcev, so lahko razločno slišali, kako se je med pretresljivi ženski glas od časa do časa pomešalo otroško jokanje.

Ko so nato gasilci pod poveljstvom podčastnika Tommizze vdrli vrata, se je vsem prikazal pretresljiv prizor. Na hodniku pred kuhinjo sta brez moči ležali priletna ženska in nekaj mesecev stara deklica. V hipu je postalo reševalcem vse jasno: priletna ženska, 68-letna Maria Slavec, je s svojo malo vnukinjo, Monico Prelessi iz Ulice Molino a vento 19, v naročju stopala po hodniku, ko ji je nenadoma spodrsnilo in je z otrokom vred padla na tla. Obe sta se pri padcu precej udarili v glavo in po drugih delih telesa in Slavčeva zato ni imela več moči, da bi sama obvestila o nesreči reševalno osebje.

Obe ranjenki so nato z rešilnim avtom Rdečega križa odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so ju sprejeli na nevrokirurškem oddelku s prognozo okrevanja v nekaj dneh.

Zanussi prodaja nad 40% svojih izdelkov v tujino

Podjetje «Industrie A. Zanussi» v Pordenonu je zaključilo poslovno leto 1968 s čistim dobičkom 630 milijonov lir. Od tega so nekaj nad 336 milijonov lir odvedli v razne sklade. Delniška dividenda pa bo znašala 400 lir. Družba je lani prodala raznih proizvodov za 74 milijard 258 milijonov lir, kar predstavlja povečanje za okoli približno 25 odst. v primeri z letom 1967. Nad štiri desetine vse proizvodnje so prevzela razna tuja tržišča.

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST
Viale XX Settembre 16/III

Goriško-beneški dnevnik

EPIDEMIJA NA GORIŠKEM

Influenca je tudi v Gorici paralizirala javno delovanje

Do 40 odstotkov odsotnih po šolah in do 25 po tovarnah - Ukinjeni so obiski bolnikov v bolnišnici - Odloženo je cepljenje proti paralizi

Epidemija influence, ki že drugi teden razsaja na Goriškem še vedno ne kaže nobenega znaka popuščanja. Po podatkih, ki so jih zbrali v uradu pokrajinskega zdravnika je bilo včeraj na osnovnih šolah odsotnih še vedno 40 odstotkov učencev in temu primerno število učiteljev. Za srednje šole zaradi stavke profesorjev ni bilo točnih podatkov, vendar se vrtijo tudi okrog tega odstotka. Malo boljše je v industriji. V tekstilni tovarni v Podgori in drugih večjih tovarnah manjka zaradi influence 20 do 25 odstotkov zaposlenih.

V številnih primerih se je bolezen poslabšala ker se je influenci pridružila še pljučnica. Zato priporoča občinski zdravnik dr. Gregorig naj bolniki, ki so bolezen komaj preboleli, ne hodijo prezgodaj ven in na delo ter naj potem, ko jih je zapustila vročina, ostanejo doma vsaj še pet do sedem dni, da se organizem utrdi.

V goriških bolnišnicah se je prav zaradi nastopa pljučnice v številnih primerih povečal dotok bolnikov tako, da ne morejo vseh sprejeti ter jih morajo v lažjih primerih poslati nazaj domov; pri tem naj dodamo, da manjka tudi med uslužbenci bolnišnice okrog 15 odstotkov osebja zaradi influence. Uprava bolnišnice je prav zaradi teh razlogov začasno ukinila obiske bolnikov na oddelkih za splošno medicino in za otroški oddelek, dokler se položaj ne bo izboljšal in normaliziral.

Občinski zdravstveni urad v Gorici je tudi zaradi influence odložil že najavljeno cepljenje proti otroški paralizi, ki se bo vršilo šele prihodnjega januarja po naslednjem vrstnem redu: Prvo cepljenje dne 10. januarja 1970; drugo 12., tretje 13, četrto 14. in peto 15. januarja prihodnjega leta.

Na slovenskih šolah je odsotnost zaradi bolezni po šolah približno enaka splošnemu poprečju. Na učiteljišču in gimnaziji ter liceju je manjkalo včeraj 5 profesorjev in 17 dijakov, na nižji srednji šoli v Ul. Randaccio pa 57 dijakov in 8 profesorjev. Na tej šoli se je stanje nekoliko izboljšalo, saj je prejšnji teden manjkalo pri pouku do 75 dijakov naenkrat.

Tudi po podeželskih občinah ni dosti boljše in občinski zdravniki imajo polne roke dela, pravtako pa tudi lekarne. Upamo, da bo izboljšano vreme ugodno vplivalo tudi na potek bolezni in njen zaključek, saj je že do sedaj napol paralizirala vse javno delo.

Pošolski pouk v Sovodnjah

Tisti slovenski učitelji, ki želijo med tekočim šolskim letom dobiti zaposlitev v pošolskem pouku, katerega bo ustanovil šolski patronat za Sovodnje, naj vložijo prošnjo na prostem papirju najkasneje do 21. t. m. naslovljeno na predsednika šolskega patronata v Sovodnjah.

Točkovanje se bo vršilo po določilih tozadevne pregledne lestvice, katero si prizadeti lahko ogledajo na vodstvu slovenske osnovne šole v Sovodnjah.

Obnova bolniških knjižic INAM

Pokrajinsko vodstvo bolniške blagajne INAM v Gorici obvešča vse prizadete, da letna obnova knjižic, ki jo morajo v decembru izvesti njeni zavarovanci, ne velja za upokojence INPS ker je treba njihove knjižice vidirati le vsaki dve leti. Ker so tako revizijo opravili decembra lani, velja ista do konca leta 1970

Smetarji na delu

Po odhodu še zadnjih paviljonov Luna parka včeraj dopoldne so imeli ves dan goriški smetarji polne roke dela. Po ulicah in trgih v središču mesta se je namreč za sejmarji in zabavišči nagrmadilo vse polno smeti in odpadkov, ki so jih morali spraviti na kupe ob kraju ceste in odvažati s tovornjaki na smetišče ob Soči. Do večera še niso vsega odpeljali in so morali precej smeti pustiti čez noč ob cestah, da jih bodo danes odpeljali, v kolikor jih ponoči ni zopet razpihal veter.

IZPRED SODIŠČA V GRADIŠKI

Iz ljubosumnosti je spravila svojega moža na zatožno klop

Pred sodnikom je priznala pravi vzrok

Pred okrajnim sodnikom v Gradiški se je moral zagovarjati 47-letni Raffaele Nisco, po rodu Napolitan, ki pa živi sedaj v Zagraju.

Pred kratkim se je Nisco mudil po svojih opravkih v Milanu, odkoder bi moral potem odpotovati dalje v Afriko, kjer je dobil mesto kot inštruktor padalcev.

Tudi pred nekaj meseci se je mož mudil po opravkih v Milanu in takrat je njegova žena vložila proti njemu ovadbo, češ da v Milanu živi skupaj z neko Franco Gugliani in da je pozabil na družino in na vzdrževanje svojih otrok.

Nisco je odgovoril, da ne živi skupaj z Guglianijevo, ampak da ji je le slučajno pomagal dobiti službo v Milanu. Zavrnil je tudi obtožbo, da ne skrbi za družino; svojim otrokom je pustil svojo pokojnino, po 68 tisoč lir mesečno, žena pa dela in prejema po 80 tisoč lir mesečno; dodal je, da je žena napravila ovadbo samo zaradi neutemeljenega ljubosumja.

Ker je tudi njegova žena, Silvia Calligaris, ki je nastopila tudi kot priča, potrdila, da ovadba ne odgovarja resnici in jo je napravila le iz ljubosumja, je sodnik dr. Laudisio, obtoženca oprostil s polno formulo.

Smrt briške korenine

Preteklo soboto je po nekajmesečni bolezni umrl v splošni bolnišnici v Gorici briška korenina Ivan Mavrič iz Šlovrenca v Brdih, ki je dočakal 85 let. Pokopali so ga v nedeljo dopoldne ob številni udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev.

Pokojnik je živel zadnja leta v Trstu, vendar pa ga je domotožje večkrat gnalo v njegov rojstni Šlovrenc, kamor se je zlasti poleti vračal med trte. Bil je zaveden slovenski možak, ki je rad čital Primorski dnevnik. Znanci in prijatelji ga bodo ohranili v lepem spominu ter izrekajo družini, zlasti pa bratu Karlu iz Tržiča, iskreno sožalje, ki se mu pridružuje tudi naše uredništvo.

Umrl je Mario Birsa

Včeraj dopoldne so v Gorici pokopali Maria Birso iz Gorice, umrl je prejšnji dan v splošni bolnišnici v Gorici. Na zadnji poti ga je spremilo mnogo prijateljev in znancev in med njimi tudi številni delavci livarne v Stražicah, kjer je bil pokojni Birsa zaposlen, dokler ni postal zaradi nesreče pri delu invalid.

Pokojni Birsa, ki je svoj čas rad zahajal tudi v znano Bratuževo kavarno, je bil že od leta 1937 tudi trener goriških boksarjev in rokoborcev ter je v tem športu vzgojil tudi nekaj slovenskih atletov. Bil je odlikovan z zlato kolajno za športne zasluge od CONI in ENAL.

Avto se je prevrnil včeraj pri Volčji dragi

Z jugoslovanskim vozom Rdečega križa so včeraj popoldne ob 16.30 pripeljali v splošno bolnišnico v Gorico 70-letno Ido Arčon iz Gorice, Ul. Leoni št. 12. Zdravniki so ji ugotovili zlom leve ključnice in druge poškodbe ter so jo pridržali za 40 dni na zdravljenju.

Žena je bila žrtev prometne nesreče, ko se je peljala s svojim spremljevalcem Ludvikom Čotarjem iz Gorice z avtom onstran meje. V bližini Volčje drage mu je neki motociklist nepričakovano prekrižal cesto. Čotar je naglo zavrl krmilo da ne bi podrl neprevidnega motociklista, pri tem pa je sam zavozil s ceste ter se prevrnil na travniku z avtom vred. Medtem ko je Čotar ostal na drugi strani meje, da bi se pobrigal za rešitev avta, so ženo pripeljali v Gorico.

V tržiški bolnišnici so pridržali na zdravljenju za 7 dni 46-letnega Ferruccia Tommasinija iz Tržiča, Ul. Aris 79, ki se je malo prej ponesrečil pri delu ter si zlomil mezinec na desni roki.

Pri padcu pa se je poškodovala 27-letna Vincenza Ferraro por. Sanson iz Tržiča, Ul. Romana 19. Ugotovili so ji rano na spodnji ustnici in druge poškodbe ter so jo pridržali za 10 dni na zdravljenju.

Deseti dan predvajanja «Bitke na Neretvi»

V kino dvorani Corso v Gorici že deseti dan nadaljujejo s predvajanjem jugoslovanskega filma «Bitta na Neretvi» in še vedno je dvorana polna številnih obiskovalcev z obeh strani meje, ki si želijo ogledati ta veliki film o jugoslovanski epopeji iz NOB.

Do včeraj je bi'o že 26 predvajanj, na katerih si je ogledalo film več kot 10.000 ljudi. Ni še znano, ali bo danes zadnji dan, ali bodo vrteli film še kakšen dan več; vsekakor pa je deset dni predvajanja filma, za Gorico do sedaj rekord, tudi kadar gre za najboljše filme.

KLUB «SIMON GREGORČIČ» PRIČEL SVOJO SEZONO

Lep nastop srednješolcev na Gregorčičevem recitalu

Skupina goriških dijakov prikazala življenje in delo «goriškega slavčka» - V klubu je odprta razstava slik Demetrija Ceja

Klub «Simon Gregorčič» je zelo lepo začel. Sezona se je pričela v torek zvečer, ko je bil na sporedu recitacijski večer, posvečen pesniku Simonu Gregorčiču, po katerem nosi klub ime. Dvorana je bila nabito polna. Med prisotnimi je bilo zelo veliko srednješolcev in akademikov, mnogo je bilo tudi učiteljev in profesorjev. Prepričani smo, da če ne bi bilo v teh dneh razsajajoče mrzlice, bi bilo število prisotnih še večje.

Sezono je začel predsednik kluba Marko Waltritsch, ki je napovedal intenzivno delovanje v prvih mesecih prihodnjega leta ter poseg delovanja tudi na področja, v katerih je bil do sej klub odsoten. Večeri bodo letos običajno ob torkih, urnik pričetka pa bo upošteval dejstvo, da so številni ljudje do pozne ure zaposleni v trgovinah. Klubski prostori so letos popolnoma prenovljeni in v njih se bo vsakdo počutil kot doma. Klub bo odprt vsak večer in bo na razpolago raznim društvom.

Istočasno je predsednik kluba predstavil domačega slikarja Dimitrija Ceja, ki je isti večer odprl razstavo svojih del v klubu. Cej, ki je v teh prostorih razstavljal pred leti, je tokrat prikazal večje število svojih najnovejših slik.

Gregorčičev recital je pripravila skupina slovenskih srednješolcev. Prav je, da je klub svojo sezono odprl z nastopom skupine mladih. To je znak, da hoče klub pomladiti svojo dejavnost.

Recital se je odvijal takole: srednješolec Franc Mermolja je obujal spomine iz svojega dnevnika, tu pa tam so druge dijakinje in dijaki, ki so bili pomešani kar med publiko, recitirali razne Gregorčičeve pesmi. Prisotni smo dobili prijetno, neuradno s'iko našega goriškega slavčka, dobili smo neprisiljeno mnenje o človeku in pesniku Gregorčiču, ki je pred več kot pol stoletja živel v težavnih osebnih pogojih. Morda ni bila iskrenost naših mladeničev kakemu med prisotnimi všeč, mnenja pa smo, da je taka iskrenost potrebna.

Poslušalci, dvorana je bila kot smo že omenili polna, so napeto poslušali recital in mlade izvajalce ob koncu navdušeno nagradili z ploskanjem, katerega ni hotelo biti konca. Mnenja smo, da gredo lahko naši srednješolci s tem recitalom tudi na vas, v naša prosvetna društva. Prepričani smo, da jih bodo ljudje toplo sprejeli.

Za kronико še imena nastopajočih recitatorjev: poleg že imenovanega Mermolje, so recitirali še Iris Battaino, Verena Buzzi, Eda Mikluš, Rudi Pavšič, Magda Prinčič, David Sossou in Anamarija Vižintin.

Po recitalu so se številni prisotni zadržali v klubskih prostorih in si ogledali bogato Cejevo slikarsko razstavo, ki bo odprta vsak dan od 18. do 20. ure.

OB SPLOŠNI STAVKI ŠOLNIKOV

Na Goriškem je stavkala okrog tretjina profesorjev

Položaj na slovenskih šolah in stališče njihovega sindikata

Včeraj zvečer se je tudi v Gorici zaključila dvodnevna stavka srednješolskih profesorjev, ki so jo v državnem merilu proglasili nekateri šolski sindikati. Tri sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL se te stavke sicer niso udeležili, vkljub temu pa prvi dan ni prišlo na delo v Gorici okrog 40 odst. šolnikov; včeraj se je število odsotnih znižalo za 5 do 6 odstotkov.

Sindikat slovenskih šolnikov je na svoji zadnji seji pretekli petek med drugim tudi razpravljal o tej stavki in ni sprejel odločitve za neposredno udeležbo pri stavki, ker so si pridržali morebitno udeležbo pri stavki državnih nameščencev, ki je napovedaan za 15. t.m. Kdaj pozneje bodo morali proučiti tudi problem posebne stavke slovenskih šolnikov za posebne probleme, ki jih tarejo, predvsem za priznanje staleža, kar se vleče že vsa povojna leta. Vkljub takemu stališču pa so se na slovenskih šolah udeležili stavke nekateri šolniki. Tako je včeraj stavkalo na nižji srednji šoli v Ul. Randaccio, 9 šolnikov eden pa na slovenskem učiteljišču. Še bolj kompaktna pa je bila stavka na slovenskem trgovskem zavodu, kjer so stavkali vsi profesorji. Poleg tega je seveda treba upoštevati ovire pri pouku zaradi številnih odsotnosti spričo influence, o čemer pišemo na drugem mestu bolj podrobno.

Iz goriškega matičnega urada

Od 7. do 10. decembra se je v Gorici rodilo 19 otrok, umrlo pa je 21 ljudi.

Rojstva: Stefano Pacor, Daniela Crali, Alessandra Glessi, Sonia Lepori, Fabio Mlakar, Riccardo Fabbris, Renzo Marc, Stefano Lugnan, Fabio Gherardi, Maria Antonietta Cascavilla, Antonella Gabbi, Mitja Lipičar, Marco Tinunin, Claudia Carinato, Elisa Menotti, Elena Marseu, Gabriele Lamanna, Marco Bortoluzzi in Olga Mesiano.

Umrli: gospodinja 67-letna Elena Iustulin vd. Bressan; gospodinja 79-letna Pasqua Di Franz por. Del Frari; kmet 65-letni Bogomir Nanut; upokojenka 69-letna Elisa Pisot vd. Mavrencic; upokojenec 52-letni Giovanni Vuga; upokojenec 85-letni Giovanni Mauric; upokojenec 85-letni Umberto Mazzolini; delavec 53-letni Giovanni Clemente; upokojenec 78-letni Luigi Zambella; gospodinja 73-letna Maria de Comelli vd. Bensa; gospodinja 80-letna Maria Zara vd. Zaccariotto; težak 67-letni Pompeo Braidot; upokojenec 73-letni Flaminio Zanetti; gospodinja 74-letna Maria Mandalo por. Petrin; upokojenec 87letni Innocente Marcuzzi; upokojenec 88-letni Luigi Francescato; upokojenec 70-letni Michele Peterin; upokojenec 72-letni Mario Birsa; kmet 50-letni Giuseppe Marchi; upokojenec 79-letni Antonio Benci in upokojenec 65-letni Ermenegildo Zanon.

Kino

CORSO. 16.30 — 19.15 — 22: «Bitka na Neretvi», J. Brynner in S. Košćina; jugoslovansko italijansko nemška koprodukcija; kinemaskopski film v barvah.
VERDI: 17.15 «La battaglia d'Inghilterra», V. Gianson in F. Stafford. Angleški kinemaskope v barvah.
MODERNISSIMO. 17.15: «Satiryicon», M. Potter in L. Bosè; Fellinijev kinemaskopski film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.
VITTORIA. 17.15: «La casa degli amori proibiti», A. Wakao in K. Kisida. Japonski kinemaskope v barvah; mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE. 17.00—21.30: «Quelli che sanno uccidere», M. Costantin in S. Berger; italijansko-francoski barvni film.

Tržič

AZZURRO: 17.30 «Tenderly». V. Lisi. Barvni film.
EXCELSIOR: 16.00 «Il seme della violenza». S. Poitier.
PRINCIPE: 17.30 «Un maggiolino tutto matto». D. Jones in M. Lee. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Sčegetaj me», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Tat iz Pariza», francoski barvni film — ob 19.30.
RENCE: «Sedma žrtev», zapadnonemški film — ob 19.30.
ŠEMPAS: Prosto.
KANAL: Prosto.
SVOBODA (Šempeter): «Past v Grand Kanjonu», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
PRVAČINA: «Cena enega človeka», španski barvni film — ob 19.30.
POTUJOČI KINO — KAL NAD KANALOM: «Deset božjih zapovedi», I. del — ob 19.30.

DEŽURNI LEKARNI

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna D'UDINE, Trg sv. Frančiška 5, tel 21-24.

TRŽIČ

Danes je dežurna lekarna v Tržiču Centrale, Trg della Repubblica, tel 72341

PISMA UREDNIŠTVU

Navodila za št. 113 in uporaba slovenščine

Policijski organi na meji pri Rdeči hiši in menda tudi drugod so pred dnevi razdeljevali posebna tiskana navodila za uporabo telefonske štev. 113 preko katere so javni organi na uslugo državljanom, kadar ti potrebujejo nujno pomoč. To velja zlasti za primere prometnih nesreč, požarov, zdravniške pomoči in v raznih drugih primerih nujne pomoči.

Do tu vse prav in v redu. Ker pa je šlo za obvestila na meji, kjer prihajajo in odhajajo številni tuji turisti in poslovni ljudje, so ta natiskana tudi v tujih jezikih. Na enem takem primerku, ki mi je prišel v roke, je poleg italijanščine, navodilo pisano še v francoščini, angleščini, nemščini in celo v španščini, zaman pa sem iskal navodila v slovenščini ali srbohrvaščini.

Po navadi se opozorila take vrste in tudi vsake druge vrste pišejo v jeziku tistih, katerim so namenjena, da jih bodo razumeli. Zato bi bilo v primeru mejnega prehoda pri Rdeči hiši logično, da bi pisali v jeziku tistih potnikov, ki hodijo preko mejnega prehoda. Ni mi znano, da bi se poslуževali tega prehoda španski turisti, vsaj ne v taki meri kot Slovenci ali Jugoslovani, pa so pisci teh navodil kljub temu «pozabili» nanje. Ali naj s tem razumemo, da omenjena navodila ne veljajo za Slovence, čeprav jih prehaja preko tega bloka več, kakor vseh drugih tujih državljanov skupaj? Ali pa velja v tem primeru še vedno nekdanja zloglasna krilatica?

Vsekakor bi bilo prav, če bi prizadeti organi v prihodnje odpravili to pomanjkljivost in to še toliko bolj, ker so vedno številnejša slovenska opozorila tudi na meji.

Sledi podpis

AVTOPROMET GORICA - Nova Gorica
vas vabi, da obiščete zimskošportno središče LOKVE. Dnevno obratujejo vlečnice, ugodna smučišča in tereni za druge zimskošportne dejavosti. Hotel POLDANOVEC s 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pijačami — Ob sobotah in nedeljah ter praznikih ples.
Informacije tel. 22-911, 21-443, 77-010

ZAHVALA

Vsem, ki so nam stali ob strani ob smrti dragega brata in strica

Ivana Mavriča

se še enkrat najlepše zahvaljujemo. Posebna zahvala darovalcem cvetja in pogrebcem.

Brat Karlo in nečaki

Gorica, Tržič, Trst, Šlovrenc
11. decembra 1969

šport šport šport šport šport

SMUČANJE — V VAL D'ISERE

18-letna Francozinja Macchi zmagovalka v veleslalomu

2. je bila Cochran (ZDA), 3. pa Jacot (Francija)

VAL D'ISERE, 10. — Francozi so že v prvem velikem mednarodnem smučarskem tekmovanju letošnje sezone, v «Kriteriju prvega snega», pokazali svojo pravo posetnico: v ženskem veleslalomu so osvojili prvo in tretje mesto in so s tem že napovedali, da so tudi letos ekipa, ki bo pobirala najboljša mesta po snežiščih vse Evrope.

Zmagala je 18-letna Francois Macchi, ki je prvič stopila v mednarodno smučarsko areno lani, ko je zmagala prav v Val d'Iseru in je s tem že tedaj opozorila nase vse smučarske strokovnjake. Za njo so se v prvo deseterico uvrstile tekmovalke iz petih držav, kar obenem pove, da imajo tudi v drugih deželah smučarke, katerih sile so dokaj izenačene.

Današnji nastop je obenem predstavljal prevlado mladih tekmovalk nad starejšimi. Vse tri prvouvrščene tekmovalke so namreč stare po 18 let, četrta in peta imata celo le 16 let. Velike poraženke so bile torej «starejše» tekmovalke znanih imen, kot so Florence Steurer, Isabelle Mir, Olga Pall, Heidi Zimmerman itd. Vse te so se uvrstile slabše od dvajsetega mesta. Olimpijska zmagovalka v smuku, Pallova, je bila celo šele 35.

Italijanke so se odrezale dokaj slabo, saj se je najboljša Clotilde Fasolis, uvrstila šele na 32. mesto. Očitno je, da razpolaga Italija danes med dekleti le z drugorazredno, ali pa celo tretjerazredno ekipo.

Proga tekmovanja je merila 1720 metrov, imela je višinsko razliko 380 metrov in 64 vrat. Tekmovalni pogoji so bili zelo dobri.

Rezultati ženskega veleslaloma so bili taki:

1.	Francois Macchi (Fr.)	1'49"81
2.	B. Cochran (ZDA)	1'50"55
3.	Michele Jacot (Fr.)	1'50"79
4.	A. Marie Proell (Av.)	1'50"94
5.	E. Clifford (Kan.)	1'50"95
6.	Rosi Mittermaier (ZRN)	1'50"99
7.	Marilyn Cochran (ZDA)	1'51"24
8.	Gertrud Gabl (Av.)	1'51"32
9.	Karen Budge (ZDA)	1'51"83
10.	Bernie Rauter (Av.)	1'52"04
11.	Florence Steurer (Fr.)	1'52"43
12.	Ingrid Lafforgue (Fr.)	1'52"47
13.	Julie Wolcott (ZDA)	1'52"48
14.	J. Rouvier (Fr.)	1'52"58
15.	Ingrid Groelner (Av.)	1'52"97

Jutri bo na sporedu moški veleslalom.

NOGOMET

LONDON, 10. — V prijateljski mednarodni tekmi je Anglija premagala Portugalsko z 1:0. Tekma je bila na visoki kvalitetni ravni, kljub razmočenemu igrišču, ki je igralce močno utrudilo.

ZÜRICH, 10. — Danes so opravili žrebanje nasprotnikov parov v tekmovanju za pokal evropskih in pokal pokalnih prvakov. Srečanja bodo naslednja:

Pokal evropskih prvakov
Standard Liege — Leeds United
Galatasary Istambul-Legia Varšava
Celtic Glasgow — Fiorentina
Vorwaerts vzh. Berlin - Feyenoord Rotterdam

Pokal pokalnih prvakov
Levski Sofija — Gornik Zabrže
Roma — Goeztepe Ismir
Academia Coimbra - Manchester City
Dinamo Zagreb — Schalke 04

* * *

MILAN 10. — V zaostali prvenstveni tekmi sta se danes Milan in Bologna razšla pri neodločenem rezultatu brez gola. Milan je zbral 13 kotov, proti trem Bologne. Milan ima na lestvici sedaj 12 točk in je na petem mestu, Bologna pa je z enajstimi na osmem.

* * *

VERONA, 10. — Tudi v povratnem srečanju je praška Slavija zmagala proti Veroni. Končni izid je bil 3:0 (1:0). S to zmago so se Čehi uvrstili v četrtfinale tekmovanja za Mitropa Cup.

* * *

RIM, 10. — Italijanska nogometna federacija je sporočila, da bodo srečanje reprezentanc Italije in Poljske «under 21» odigrali 18. februarja 1970 v Reggio Calabrii. Tekmo Italija —Španija «under 23» pa bodo odigrali na občinskem stadionu v Genovi.

* * *

MILAN, 10. — Prvenstveno tekmo druge italijanske lige med Perugio in Modeno bodo odigrali na nevtralnem igrišču v Empoli. Ta odločitev je posledica diskvalifikacije igrišča v Perugi.

Atletski odsek ŠZ Bor
vabi vsa dekleta in fante, ki bi se radi udejstvovali v atletiki, da se udeležijo treningov, ki bodo vsako sredo od 19. do 21. in vsako soboto od 15. do 17. ure ter od 17. do 20. ure v dvorani stadiona «1. maj», pri Sv. Ivanu v Trstu.

BOKS

SINOČI V VIDMU

Girgenti ohranil naslov prvaka

VIDEM, 10. — V dvoboju veljavnem za določitev italijanskega prvaka peresne teže je Girgenti premagal Polija po točkah v 12. krogih. Srečanje je bilo zelo borbeno, izstopala pa je boljša tehnika Girgentija.

TENIS

Tehnična komisija italijanske teniške zveze je sestavila prednostne lestvice najboljših italijanskih teniških igralcev in igralk. Lestvici sta taki:

Moški
1. Nicola Pietrangeli; 2. Adriano Panatta; 3. Massimo Di Domenico in Ezio Di Matteo; 5. Eugenio Castigliano.

Ženske
1. Lea Pericoli in Maria Teresa Riedl; 3. Monique Salfati Di Maso; 4. Lucia Bassi in Monica Giorgi.

ODBOJKA — TEDENSKI KOMENTAR

BOR JE V SOBOTO POTRDIL DA JE DOBRO PRIPRAVLJEN

Sobotni nastop Bora v tekmi proti Scaioli iz Mantove je bil zgolj formalnost. Gostje so nastopili v okrnjeni postavi in so prispeli v Trst le s šestimi igralci. Tudi prikazana igra Scaiole ni bila na ravni B lige, videli smo le nekaj dobro izpeljanih akcij, pač pa mnogo požrtvovalnosti. Borova igra je v začetku takoj pokazala, da je precej boljša in «plavi» so tako z lahkoto povedli. Nato pa so se predali bolj lagodni igri in v njihovem «mehanizmu» se je od časa do časa nekaj zataknilo. V prvi vrsti sta odpovedala podajalca, ki se nista prav postavljala pod žogo in so bile njune podaje predolge, ali pa so letele za hrbet tolkača. Pripomniti pa moramo, da je bila to posledica zaspane igre nasprotnika in, kar je najbolj padlo v oči, je bilo več zgrešenih podaj pod mrežo. Sergij Veljak se je v tem obdobju poslužil menjave, čeprav to le za en zavrtljaj.

Bor je tako tudi v soboto pokazal, da je dobro pripravljen za nadaljevanje prvenstva. Škoda je, da so se morali slovenski fantje pomeriti prav v prvih dveh kolih z najmočnejšima šesterkama prvenstva. V nasprotnem primeru bi sedaj Minelliju in Pagninu predla trda.

Prav Minelli je v tem kolu gostil drugo tržaško ekipo v B ligi. Libertas je v Modeni pokazal mnogo dobre volje in njegov nastop je bil zadovoljiv, toda večja tehnična izpopolnjenost nasprotnika, in nekatere odsotnosti, so bile odločilne za končni izid.

Izidi šestega kola:
Pagnin — Celana 3:0
Coop Parma — Alessandria 3:0
Olimpia — CUS Turin 3:2
Bor — Scaiola 3:0
Minelli — Libertas 3:0

Lestvica

Pagnin	6	6	0	18	4	12
Minelli	6	5	1	17	7	10
Bor	6	4	2	15	8	8
Olimpia	6	4	2	14	10	8
Celana	6	3	3	11	11	6
Libertas TS	6	2	4	11	15	4
CUS Turin	6	2	4	9	14	4
Scaiola	6	2	4	8	16	4
Coop Parma	6	1	5	6	15	2
Alessandria	6	1	5	7	17	2

Prihodnje kolo:
Scaiola — Minelli
Olimpia — Pagnin
Libertas TS — CUS Turin
Celana — Alessandria
Coop Parma — Bor

* * *

V prvi moški ligi je prišlo v soboto do dveh odločilnih srečanj. V Firencah je Ruini po zelo zagrizeni tekmi premagal Panini in tako postavil resno hipoteko na letošnji naslov državnega prvaka. Panini je v tej tekmi izgubil svoj prvi set v tem prvenstvu in tudi svojo prvo tekmo.

Drugo odločilno srečanje je bilo med državnimi prvaki Bumorja iz Parme in Renano iz Bologne. Zmagali so prvi in so tako izločili iz boja za naslov bivšega večkratnega italijanskega prvaka.

Tržaški gasilci so gostovali pri kolegih v Bologni. Tokrat ni nastopil Čeh Kovarik, ker mu to prepovedujejo notranja gasilska pravila. Ta odsotnost se je tudi krepko poznala in domačini so osvojili obe točki, čeprav ne preveč lahko.

Izidi šestega kola:
B. Brummel — Termoshell 3:1
Casadio — Portuali 3:1
Bovoli — Ravalico 3:1
Bumor - Renana 3:1
Pall. Milano — Esercito 3:2
Ruini — Panini 3:1

Lestvica

Ruini	5	5	0	15	5	10
Bumor PR	5	5	0	15	6	10
Panini MO	5	4	1	13	3	8
Baby Brummel	6	4	2	15	9	8
Bovoli BO	6	4	2	15	11	8
Renana BO	5	3	2	12	7	6
Termoshell	5	2	3	9	10	4
Ravalico	5	2	3	9	11	4
Casadio	6	2	4	6	15	4
Esercito	6	1	5	1	15	2
Pal. Milan	6	1	5	8	17	2
Portuali	6	0	6	2	12	0

* * *

Prva ženska liga ima novega voditelja lestvice v ekipi CUS Parma. Vedno bolj prihaja do izraza dejstvo, da bo neposredno srečanje med CUS Parmo in šesterko FINI odločalo o naslovu državnih prvakinj.

Parmčanke so pretekli teden gostovale na Siciliji in so odnesle domov dve zmagi: neoporečno proti Mediterranei in zasluženo, toda z minimalno razliko, v Palermu proti Simet.

Izidi:
CUS Parma — Mediterraneo 3:0
FINI — CUS Milan 3:0
CUS Parma — Simet 3:2

Lestvica

CUS Parma	6	6	0	18	6	12
Fini MO	5	5	0	15	0	10
Cogne AO	5	3	2	10	7	6
La Torre	3	2	1	8	4	4
Cabassi MO	4	2	2	7	9	4
Simet PA	5	2	3	9	11	4
Medieterraneo	5	2	3	8	11	4
Presolana	5	2	3	8	11	4
CUS Milan	5	1	4	5	13	2
Confit RE	7	0	7	5	21	0

V nadaljevanju mladinskega prvenstva sta se v nedeljo srečali v odločilni tekmi šesterki Krasa in Bora. Slednji je zmagal s precejšnjo prednostjo. Pričakovali smo, da bo Kras nudil borovcem večji odpor, kar pa se ni zgodilo.

V ostalih tekmah so bili doseženi pričakovani izidi, razen srečanja moških postav Gaje in Poleta, kjer je Gaja presenetljivo premagala Opence.

Izidi:
Moški — B skupina
Bor — Kras 2:0
Gaja — Polet 2:0

Lestvica

Bor	3	3	0	6	0	6
Kras	2	1	1	2	2	2
Gaja	3	1	2	2	4	2
Polet	2	0	2	0	4	0

V prvem povratnem kolu ženskega mladinskega prvenstva A skupine bi morali biti sinoči na sporedu dve srečanji. V prvem se je Polet predstavil na igrišče s petimi igralkami, ostale so obolele za gripo. Tako te tekme niso odigrali in ekipi sta se domenili, da jo bosta odigrali pozneje.

V drugi tekmi pa je Bor odpravil trebenski Primorec z 2:0 (15:1, 15:5).

Ženske — A skupina
Sokol — Polet (odgodena)
Bor — Primorec 2:0

Lestvica

Sokol	3	3	0	6	1	6
Bor	4	3	1	7	2	6
Primorec	4	1	3	2	6	2
Polet	3	0	3	0	6	0

B skupina
Oma — Breg 2:0
Zarja — Gaja 2:0

Lestvica

OMA	3	3	0	6	1	6
Zarja	3	2	1	5	2	4
Gaja	3	1	2	2	4	2
Breg	3	0	0	0	6	0

f. v.

Na pobudo ŠD Breg in SPD Trst bo 16. t. m. v dvorani prosvetnega društva «V. Vodnik» v Dolini imela dr. Sonja Mašera predavanje z naslovom «Šport in zdravje». Na sporedu bodo tudi filmi o zimskih športih.

KOŠARKARSKA LIGA NARAŠČAJNIKOV

«Plavi» v tekmi s Tricolore niso izkoristili priložnosti

TRICOLORE — BOR 26:14 (7:8)

TRICOLORE: Fontanot 9, Quargnal 4, Mizzo 3, Gandusio, Spagnoletto, Dussi, Cozzotto 4, Tiepolo 6.

BOR: Kosmina, Barazutti 6, Francia, Umek, Koren 2, Kapič 4, Žetko, Derganc, Vukotič 2.

Po prvem polčasu so borovci že upali, da bodo dosegli prvi uspeh v tem prvenstvu. Njihovo upanje je bilo upravičeno, predvsem glede na neprodorno obrambo, s katero so onemogočili nasprotniku vsako uspešno akcijo. V napadu sicer niso pokazali jasnih zamisli in tudi v strelih so bili precej netočni, a nasprotniki niso znali izkoristiti te priložnosti.

Toda v drugem delu tekme se je položaj na igrišču spremenil. Med «plavimi» sta bila odsotna Milič in Nadlišek. Za njiju trener Čermelj ni imel zadovoljivih menjav. «Plavi» so bili trudni, posebno Vukotič in Barazutti, ki nista več branila. Tako je Tricolore v nekaj minutah s hitrimi protinapadi nabral kar 12 točk. Borovci so tedaj nekoliko popustili in tekma je postala dolgočasnejša.

Po tekmi nam je trener «plavih», Čermelj izjavil: «To je bila najboljša tekma, ki smo jo letos odigrali. Posebno obramba me je v prvem polčasu zadovoljila, ker se je hitro premikala in preprečevala nasprotnikom met. Glede na poraze, ki smo jih doživeli, pa moram pripomniti, da so naši igralci najmlajši v prvenstvu in drugo leto bomo lahko nastopili z isto ekipo. To bo za nas velika prednost.

—LIV—

KOTIČEK ZA OTROKE

(Nadaljevanje s 3. strani)

izdaje tujih avtorjev za večje šolarje, tam od četrtega razreda dalje pa do (ali skoraj do) konca nižje srednje šole.

Med klasiki, ki naj bi jih poznal vsak otrok, so najlažji, najbolj berljivi tile: Collodijev «OSTRŽEK», eno izmed del italijanske književnosti, ki si je utrlo pot po vsem svetu. Ta posrečena zmes pravljice in fantastične zgodbe o oživelem kosu lesa, ki ga izrezljajo v lutko obdarjeno s tipičnimi otroškimi vrlinami in napakami. Po neštetih vragolijah, ki Ostržka postopoma izučijo, se boljši in bolj izkušen vrne k očetu in šele tedaj ga dobra vila končno spremeni v pravega dečka. Zaradi živahnega in šaljivega sloga se delce prikupi tako manjšim kot večjim šolarjem, vendar je privlačnejše v izdajah z večjimi črkami in bogatejšimi ilustracijami.

Prav tako privlačni sta knjižici MEDVEDEK PU in HIŠA NA PUJEVEM OGLU (M.M. Milne), ki ju je avtor sam tudi duhovito ilustriral. Pripovedujeta o dogodivščinah malega klobučevinastega medvedka, ki ga navadno iz vseh stisk, v katere zabrede, reši njegov lastnik, mali Christofer Robin. Knjižici spadata v zvrst fantastičnih zgodb kot Ostržek ali še bolj PETER PAN in ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI. Zadnji dve pri naših otrocih nista priljubljeni, medtem ko je našel Pu dovolj navdušenih bralcev.

Šaljiva je tudi Marka Twaina najbolj slavna knjiga PUSTOLOVŠČINE TOMA SAYWERJA, katere nadaljevanje HUCKLEBBERY FINN je otroke nekoliko manj navdušilo. Ta ameriški humorist je z zgodbo o Tomu ustvaril nepozaben lik nabrisanega dečka, ki mu ne manjka niti ena od deških napak, te pa so prikazane s takšnim smislom za karikaturo, da nam postane mali nepridiprav simpatičen in mu radi odpustimo vse napake, samo da nas sredi tega pustega in resnega sveta malo zabava s svojo svežo fantovsko poredností.

Pa še kakšno resnobnejše delo, ki že desetletja navdušuje otroke raznih dežel. Kiplingovi dve KNJIGI O DŽUNGLI, ki sta pred desetletji opajali s svojo zdravo eksotiko avtorja teh zapisov, prevzemata tudi njegove sinove. Ni ga dečka ne deklice, da ne bi v predpuberteti široko razprtih oči požiral nenavadno zgodbo o dečku, ki je zrasel med divjimi zvermi, jih osvojil s svojim umom, jih vzljubil in se moral ločiti od njih, ker je bil klic človeškega v njem premočan, da bi se mu mogel odpovedati, — kljub sreči, ki jo je bil užil sredi svobodne narave, daleč od civilizacije.

Podobno snov obravnava Curwood, le da so njegovi junaki živali same, ki se za nekaj časa navežejo na ljudi, potem pa jih z vso silo spet izvabi prosta narava, da se vrnejo vanjo. Najbolj znani sta njegovi: KAZAN, VOLČJI PES in BARREE, zgodba o medvedku in drugih živalih, polna verjetnih in pretresljivih dogodivščin sredi severnih pokrajin. Še resneje je zastavil svoje pero, ko je opisoval življenje, Jack London. (Beli očnjak, Klic gozdov).

Prihodnjič še nekaj znanih imen uspelih knjig za mladino izpod peres tujih pisateljev.

ŠOLNIK

TEDENSKI KOMENTAR 2. IN 3. AMATERSKE NOGOMETNE LIGE

Zaradi zmrznjenih igrišč in burje v nedeljo odložena mnoga srečanja

V nedeljskem kolu 2. amaterske nogometne lige ni prišlo do večjih presenečenj.

Brežani, ki so bili v gosteh pri Itali, so se zopet vrnili domov praznih rok. To je bil že sedmi poraz «plavih» v tem prvenstvu. V devetih doslej odigranih tekmah so namreč predstavniki dolinske občine dosegli le dve izenačenji, v ostalih tekmah pa so vedno zapustili igrišče poraženi. To jasno dokazuje, da je ekipa zašla v hudo krizo. Morda bi ji uspelo stanje izboljšati še z eno samo zmago. Toda do te nikakor ne more priti.

V precej boljših vodah se nahaja kriška Vesna, ki je v nedeljo odnesla S. Canzianu točko. Če ne bi vratar Tence storil povsem nepotrebne napake (kar se mu rado dogaja), bi morda uspelo Križanom priti tudi do celotnega izkupička. To pa kljub temu, da so hoteli domačini z zelo grobo igro priti za vsako ceno do obeh točk.

Juventina bi morala nastopiti proti Rosandri. Zaradi neuporabnega igrišča pa tega srečanja niso mogli odigrati in so ga odgodili.

Izidi:
Isonzo - CRDA neodigrano
Juventina - Rosandra neodigr.
Aurisina - Lucinico 0:2
Pro Farra - Fogliano 2:2
S. Canziano - Vesna 1:1
Libertas - Isonzo SP 3:0
Itala - Breg 2:0

Prihodnje tekme (14. 12. 1969)
Vesna - CRDA
Lucinico - S. Canziano
Rosandra - Breg
Fogliano - Isonzo Turjak
Pro Farra - Libertas
Isonzo SP - Aurisina
Juventina - Itala

Lestvica

Libertas	9	6	2	1	13:6	14
Lucinico	9	5	3	1	13:1	13
Pro Farra	9	3	6	0	13:10	12
Aurisina	9	4	2	3	9:6	10
S. Canziano	8	3	4	1	10:8	10
Vesna	9	4	2	3	10:9	10
CRDA	8	3	4	1	9:9	10
Rosandra	8	2	4	2	7:7	8
Itala	9	2	4	3	11:11	8
Isonzo Turjak	8	3	1	4	12:10	7
Fagliano	9	2	3	4	8:11	7
Isonzo SP	8	2	1	5	8:13	5
Juventina	8	1	2	5	7:14	4
Breg	9	0	2	7	2:17	2

Poledenela igrišča in močni sunki burje so znatno ovirali potek 7. kola prvenstva 3. amaterske lige. V skupini «L» so od sedmih tekem odgodili kar štiri. Med temi sta bili tudi tekmi Primorec — Devin in Portuale — Zarja.

Kriško moštvo, Vesna B, je imela na popolnoma poledenelem igrišču v gosteh enajsterico Primorja. Razen nekaterih posameznikov (Lippot, Bukavec in Žužič pri Primorju ter Z. Košuta in Bogatec pri Vesni) ni bilo videti nič posebnega in tekma ni zadovoljila. Od Vesne seveda ni bilo mogoče pričakovati kaj več, saj sestavljajo to ekipo praktično le rezervni igralci prvega moštva. Primorje pa je tudi tokrat pokazalo svoje slabosti. Ekipa je sicer zmagala. Za nekatere je to dovolj. Treba pa je gledati tudi v bodočnost. Igra Primorja je že od začetka leta neprepričljiva in nič čudnega bi ne bilo, če bi prej ali slej spodletelo, kot se je že zgodilo v tekmi s Portuale. Moštvo, ki meri na napredovanje v višjo ligo (kot trde voditelji enajsterice), bi moralo svoje napake čim prej odpraviti. Igralcev ne manjka, in to v domačem krogu: Sardoč in Trampuš pač nista manj vredna od ostalih.

Nedeljsko kolo ni bilo uspešno za Podlonjerce. V tekmi s proseškim Libertasom so doživeli prvi poraz tega prvenstva. Union se je v začetku prvenstva predstavil kot solidna ekipa. Tokrat pa je razočaral ne le v napadu, kot že nekajkrat doslej, ampak tudi v obrambi. Mnogo praznin je bilo zlasti v obrambi. To je bilo seveda prej ali slej pričakovati. Potem, ko je vodstvo Uniona «posodilo» Arsenalu Gombača, doslej še ni dobilo zanj enakovrednega nadomestila.

Izidi:
Stock — Coop 4:0
Primorec — Devin neodigrano
SG Opčine — Tecnoferr. neod.
Vesna B — Primorje 0:2
Libertas Prosek — Union 3:1
Roianese — Libertas O. neod.
Portuale — Zarja neodigrano

Lestvica

Primorje	6	5	0	1	19:6	10
Stock	6	4	2	0	19:8	10
Portuale	5	4	1	0	20:6	9
Zarja	5	4	0	1	15:3	8
Union	6	3	2	1	12:9	8
Tecnoferram.	5	2	2	1	8:6	6
Roianese	5	2	2	1	6:7	5
Libertas O.	6	2	1	3	7:8	5
Libertas P.	7	2	1	4	13:19	5
Primorec	4	1	1	2	3:4	3
Vesna B	5	1	1	3	5:11	3
Coop	6	1	0	5	9:21	2
Devin	5	0	1	4	2:13	1
CG Opčine	5	0	1	4	3:19	1

Prihodnje kolo (14.12. 1969)
Zarja — Roianese
Libertas Opčine — Vesna B
Tecnoferramenta — Stock
Union — Primorec
Coop — CG Opčine
Libertas Prosek — Portuale

Bruno Rupel

KOŠARKA — PRVENSTVO NARAŠČAJNIC

Kljub visokemu porazu zadovoljiv nastop Poleta

Naraščajniki Poleta v nedeljo zaradi ledu na igrišču niso nastopili

BLOCH «A» — POLET 53:15 (24:5)

BLOCH «A»: Pieri 2, Jannezig (k) 22, Tommasi 6, Demae, Bertogna 8, Alessio 8, Giorgini, Mantovani, Dagnolo, Lonzar 7, P. m.: 3:8.

POLET: Sosič I. (k) 2, Malalan 2, Knez 2, Smotlak 7, Zgonc, Kraus 2. Prosti meti: 3:14.

Poletove košarkarice so končno zaključile svoje nastope proti «nemogočim» ekipam, t. j. proti Ricreatori, Interclub in v nedeljo proti prvi postavi društva Ginnastica Triestina, ki ga podpira tvrdka Calza Bloch. Dovolj je če povemo, da članska postava tega društva igra v prvi italijanski ligi, da spoznamo realno vrednost ekipe, proti kateri so se borila openska dekleta.

Polet je v nedeljo opravil verjetno do sedaj najuspešnejši nastop v tem prvenstvu, kot o tem priča še zdaleč ne tako katastrofalen poraz, ki ga je bilo treba pričakovati. «Oranžne» so igrale mirno in dovolj preudarno, metale, so, ko je bila treba, skakale so stalno na odbite žoge, skratka pokazale so znaten in viden napredek. Manjka jim seveda še izkušenj in mnogo košarkarskih prvin, kljub temu pa podlaga obstaja in iz te ekipe bi morala s časom res nastati pozitivna peterka.

Izmed posameznic se je tokrat izkazala Nataša Smotlak, ki je sama dosegla 7 točk s prav lepimi koši, med katerimi zaslužita pohvalo dva, ki ju je dosegla po odlično prestreženih odbitih žogah v napadu. Pozitivno so igrale tudi ostale, razen morda Renate Knez, ki se ni dovolj potrudila v polju, predvsem v obrambi ne. Vedno bolje igrata Irena Sosič, ki počasi dobiva pravo mentaliteto playmakerja, in Mira Kraus, ki je v nedeljo odigrala verjetno svojo prvo res pozitivno tekmo v tem prvenstvu.

Dobro je sodil Mogorovich iz Trsta.

Poletovi fantje bi morali v nedeljo igrati z ekipo Montuzze ob 8. zjutraj pri Sv. Justu. Srečanje pa je sodnik odložil, ker je bilo igrišče tu pa tam pokrito z ledom.

Kolikor bo opensko igrišče uporabno, bosta obe ekipi igrali drugo nedeljo doma. Fantje bodo igrali proti postavi Lloyda «A», dekleta pa proti Blochu «B». Začetek tekem bo ob 9.30.

Sergij Tavčar

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA

Prežihov Voranc: DOBERDOB

5.

Črna vojska

Drugi del moštva so bili tako imenovani politični osumljenci. Med njimi so bili v prvi vrsti taki, ki so bili vojaški upravi znani kot pripadniki raznih nacionalnih, demokratičnih in drugih podobnih stremljenj, o katerih je vojaška uprava mislila, da so obstanku monarhije škodljiva. Spočetka so rekrutirali le take, ki niso bili zreli za koncentracijska taborišča, pozneje so pa rekrutirali tudi po teh taboriščih. Mnogi izmed političnih osumljencev niso vedeli, česa jih oblasti dolže, ter so bili žrtve neumnih in podlih obtožb. Med njimi s spočetka imeli večino tako imenovani «talerhofovci». Tako so se imenovali tisti, ki so bili rekrutirani iz znanega velikega koncentracijskega taborišča Talerhof blizu Gradca. Tja so oblasti takoj v začetku vojne zgnale nekaj tisoč iz Galicije in Bukovine evakuiranih, rusofilstva osumljenih elementov. Po narodnosti so bili večinoma Ukrajinci in Židje, bili pa so vmes tudi Poljaki, Romuni, Slovaki in Nemci. Bili so najrazličnejših poklicev in najrazličnejših starosti. Infanterist Matejčuk je bil že blizu 60 let, a pri tretji stotniji so pozneje odkrili celo nekega petnajstletnega otroka. Jetniki Talerhofa so se namreč zaradi tamojšnjih nevzdržnih razmer neprenehoma vsiljevali kot dobrovoljci, pri rekrutaciji so lagali in tajili pravo starost.

Tretja skupina so bili razni dezerterji, meroderji in kriminalci, s katerimi si vojaška uprava ni vedela kaj pomagati. Da ji ne bi okuževali zdravih enot, jih je začela zbirati v kazenskih enotah. Pozneje je bil pritisk kriminalcev še večji, ker je oblast s pomočjo amnestij izpraznjevala kaznilnice, hoteč za lastno ohranitev izkoristiti tudi poslednje in največje zločince.

V jezikovnem pogledu je bil bataljon pravi Babilon. Ni bilo v monarhiji naroda, ki bi ne bil zastopan v njem, in bila je prava sreča, da je bataljon imel svoj občevalni jezik, čeprav ga večina moštva ni razumela, namreč nemški jezik. Vseeno so imeli Nemci razmeroma večino, za njimi so bili Slovenci, Čehi, Rusini, Poljaki,

Pri bataljonu je vladal velik vrvež, ker so ga šele formirali. Ob Amunovem prihodu je bila prva stotnija šele do polovice zasedena, ostale pa še slabše. Vsak dan so prihajali novi, posamič ali v gručah. Pogradi barak so jih nenasitno požirali dan in noč...

Ko je Amun stopil v barako, je bila prazna. Erdkönig, ki je bil z njim, mu je pokazal oddelek prvega voda, rekoč:

«Tamle je naš vod!»

Videč veliko praznega prostora na gornjem pogradu, si je Amun izbral najprimernejše mesto. Toda ko se je moštvo opoldne vrnilo in so zanesljivci našli novinca na gornjem pogradu, so se zapičile vanj vprašujoče oči:

«Kaj pa si?» ga je vprašal Barfuss.

«Slovenec!» je mirno odvrnil Amun.

Odgovor v gladki nemščini je gotovo povzročil, da je oni osupnil in nejevoljno umolknil. Amun je brez komedij lahko ostal na priviligiranem ležišču.

Sicer pa je le redkokdaj prišlo do kršitve veljavne razdelitve; navadno so novinci, posebno pa oni, ki so spadali na spodnji pograd, iz nekega notranjega nagiba sami znali izbrati pripadajoče jim mesto. Naposled je bilo to razumljivo; osumljenci in člani tretje skupine so prihajali k bataljonu preganjani, izmučeni, iz raznih zaporov, taborišč in bolnišnic in zaradi tega niso imeli prevelikih skomin po udobnostih in so bili srečni, da so vendar našli mesto, kamor so mogli položiti trudno glavo.

Oba pograda sta bila dva svetova, ki sta živela vsak svoje življenje; mrzila sta se in si drug drugemu stregla po življenju.

Amun je našel pri vodu rojaka Štefaniča Alojza. To je bila sreča za oba. Štefanič je bil že nekaj časa pri bataljonu in je poznal razmere. Amun pa je znal nemški. Takoj sta si povedala, kdo sta. Štefanič je bil doma iz Bele krajine in od doma še večji siromak kakor Amun. Bil je miren, tih fant, ki je živel rajši sam zase. Toda ta lastnost je bila samo navidezna, ker se je v resnici zanimal za vse, kar se je godilo okoli njega. Kljub svoji mirnosti je nenadoma znal postati vroč in bojevit. Spadal je med zanesljivce, dasi so ga drugi zanesljivci gledali po strani kot vsiljivca.

Razen njega je bilo pri komandi le še nekaj Slovencev. Predvsem infanterista Grun in Demark. Grum je bil Ljubljančan, precej skrivnosten na prvi hip, toda če si se z njim spoznal, je bil prijeten tovariš. Odlikovali sta ga odločnost in bojevitost. Od doma je bil še večji siromak kakor Štefanič in Amun skupaj in razen stare matere ni imel nikogar na svetu. Demark se je sicer štel za Hrvata Istrijanca, toda bil je kakor domačin. Doma ga je kot najstarejšega sina čakalo po vojni majhno istrsko posestvo, ki ga je imel deliti še z dvema mlajšima bratoma. Prav tako pičlo je bilo spočetka število rojakov tudi pri drugih stotnijah, vendar se je dnevno večalo.

Na spodnjem pogradu so bili najbolj številni talerhofovci. Nekam tajinstveni, redkobesedni, zastrašeni ljudje, ki so občevali med seboj tako oprezno, kakor bi se bali vznemirjati ostale tovariše. Le včasih je vzvalovalo med njimi nekaj nemirnega, razburljivega in takrat je izbruhnil vik in krik. Bilo je, kakor bi se jih lotil bes. Hrušč je trajal tako dolgo, dokler se prebivalci gornjih pogradov niso naveličali in jih nahrulili. Potem je takoj zavladal mučen mir.

«Teh tu doli se je pravzaprav treba bati!» je Amunu zaupal Štefanič in se pri tem zagonetno namrdnil.

«Zakaj?» je začudeno menil Amun.

«Imajo jih za rusofile, za ovaduhe in takoj bi tudi tebe osumili, če bi se preveč pajdašil z njimi.»

Med Ukrajinci sta dva veljala kot nekaka voditelja in sta uživala splošno, skoraj versko spoštovanje tovarišev. To sta bila Matejčuk in Kašul. Matejčuk je bil iz Tarnopola. Ob izbruhu vojne so v njegovo hišo, ki je stala nekje na periferiji mesta, vdrli kozaki in jo oplenili; pri tem je zginila neznano kam tudi njegova edina hči, dvajsetletna Sonja. Ko so odšli kozaki, so prišli Madžari, ki so pobrali še to, kar so kozaki pustili, in ker niso veliko našli, so iz jeze zažgali še hišo. Njega, Matejčuka, in njegovo bolehno ženo pa so kot talca z mnogimi drugimi meščani odgnali v etapo. Pri nekem umiku je straža talcev pobegnila in Matejčuk je z ženo nekaj časa taval za fronto, dokler ju ni neki tirolski regiment zajel. Njega so kot ruskega ovaduha obsodili na smrt, medtem ko je ženo zadela kap. Smrtna obsodba pa se ni izvršila, temveč ga je nekega dne našel komandant železniške postaje v Biali spečega v kupeju luksusnega voza, v katerem se je vozila neka vojaška komisija. Ta komandant ga je z eskorno poslal v Brno, od koder so ga spravili v Talerhof.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir, vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 60 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 601-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst